Vienotās tiesu prakses apkopojums

Rīga 2020

Satura rādītājs

Izmantotie jēdzieni 3

1. IEVADS 5

2. PAMATLĒMUMI UN TO BŪTISKĀKIE ELEMENTI 6

2.1. Pamatlēmums 2008/909 un tā būtiskākie elementi 7

2.2. Pamatlēmums 2008/947 un tā būtiskākie elementi 8

3. PAMATLĒMUMA 2008/909 IEVIEŠANA NACIONĀLAJOS TIESĪBU AKTOS PARTNERVALSTĪS 9

4. PAMATLĒMUMA 2008/947 IEVIEŠANA NACIONĀLAJOS TIESĪBU AKTOS PARTNERVALSTĪS 13

5. DARBĪBAS, KAS JĀVEIC SPRIEDUMA UN IZPILDES VALSTIJ SASKAŅĀ AR PAMATLĒMUMU 2008/909 UN NACIONĀLAJIEM TIESĪBU AKTIEM, NORĀDES UZ PRAKTISKĀS PIEMĒROŠANAS PROBLEMĀTIKU, RISINĀJUMIEM UN LABO PRAKSI 17

5.1. Latvija 17

5.1.1. Kāzusi saistībā ar Pamatlēmumu 2008/909 26

5.1.2. Informatīva rakstura skaidrojums par drošības pasākuma piemērošanu 28

5.2. Lietuva 29

5.3. Horvātija 33

6. DARBĪBAS, KAS JĀVEIC SPRIEDUMA UN IZPILDES VALSTIJ SASKAŅĀ AR PAMATLĒMUMU 2008/947 UN NACIONĀLAJIEM TIESĪBU AKTIEM, NORĀDES UZ PRAKTISKĀS PIEMĒROŠANAS PROBLEMĀTIKU, RISINĀJUMIEM UN LABO PRAKSI 39

6.1. Latvija 39

ES tiesas prakse saistībā ar Pamatlēmumu 2008/947 46

6.2. Lietuva 47

6.3. Horvātija 52

7. PAMATLĒMUMU UN NACIONĀLO TIESĪBU AKTU PIEMĒROŠANAS PROCESĀ PASTĀVOŠĀ PROBLEMĀTIKA UN RISINĀJUMI 54

8. APKOPOJUMA PIELIKUMI 58

8.1. Shematisks darbību, kas jāveic sprieduma un izpildes valstij saskaņā ar Pamatlēmumu 2008/909 un KPL, attēlojums 58

8.2. Shematisks darbību, kas jāveic sprieduma un izpildes valstij saskaņā ar Pamatlēmumu 2008/947 un KPL, attēlojums 60

8.3. Statistikas dati par saņemtajiem, nosūtītājiem un izpildītājiem lūgumiem par sodu izpildi saistībā ar Pamatlēmumiem, par 2018. un 2019. gadu, par Latviju, Lietuvu, Horvātiju 62

8.4. Informācija par biežāk izmantotajiem lūgumu par sodu izpildi neizpildīšanas iemesliem - Latvijā, Lietuvā un Horvātijā 65

Izmantotie jēdzieni

Zemāk ir norādīti saīsinājumi un jēdzieni, kas lietoti Apkopojumā. Ja šeit nav skaidrots kāds jēdziens, tad tas tiek lietots Pamatlēmumu vai nacionālo tiesību aktu nozīmē:

Akts	Horvātijas Republikas Akts par tiesisko sadarbību kriminālllietās ar ES dalībvalstīm
Apkopojums	Vienotās tiesu prakses apkopojums par divu Eiropas Padomes pamatlēmumu - 2008/909/TI par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem kriminālllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā un 2008/947/TI par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu tādiem spriedumiem un probācijas lēmumiem, kuri paredzēti probācijas pasākumu un alternatīvu sankciju uzraudzībai - izmantošanu Eiropas Komisijas līdzfinansējumu projekta "Tiesiskās sadarbības attīstība kriminālllietās" partnervalstīs, Latvijā, Lietuvā, Horvātijā
darba grupa	Latvijas Republikas Tiesu administrācijas izveidota darba grupa, kuras sanāksmēs un darbā piedalās pārstāvji no: - Latvijas Republikas Tieslietu ministrijas, Tiesu administrācijas un tiesām; - Lietuvas Republikas Tiesu administrācijas; - Horvātijas Republikas Tieslietu ministrijas
ES	Eiropas Savienība
Horvātija	Horvātijas Republika
izpildes valsts	ES dalībvalsts, kurai ir pārsūtīts spriedums, lai to atzītu un izpildītu
īpašas formas apliecinājums	arī apliecinošais dokuments, sertifikāts, īpašas formas sertifikāts
KPK	Lietuvas Republikas Kriminālprocesa kodekss
KPL	Latvijas Republikas Kriminālprocesa likums
Latvija	Latvijas Republika
Lietuva	Lietuvas Republika
Likums	Lietuvas Republikas Likums par Eiropas Savienības tiesu spriedumu savstarpēju atzīšanu kriminālllietās
Pamatlēmumi	- Padomes pamatlēmums 2008/909/TI (2008. gada 27. novembris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem kriminālllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā; - Padomes pamatlēmums 2008/947/TI (2008. gada 27. novembris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu tādiem spriedumiem un probācijas lēmumiem, kuri paredzēti probācijas pasākumu un alternatīvu sankciju uzraudzībai

Pamatlēmums 2008/909	Padomes pamatlēmums 2008/909/TI (2008. gada 27. novembris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem kriminālllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā
Pamatlēmums 2008/947	Padomes pamatlēmums 2008/947/TI (2008. gada 27. novembris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu tādiem spriedumiem un probācijas lēmumiem, kuri paredzēti probācijas pasākumu un alternatīvu sankciju uzraudzībai
Partnervalstis	Latvija, Lietuva, Horvātija
sprieduma valsts	ES dalībvalsts, kurā ir pieņemts spriedums
TM	Latvijas Republikas Tieslietu ministrijas Starptautiskās sadarbības departaments

1. IEVADS

Šis Apkopojums ir izstrādāts, lai apkopotu informāciju par šādu savstarpējās atzīšanas instrumentu ieviešanu nacionālajos tiesību aktos un to praktisko piemērošanu Partnervalstīs:

- Padomes pamatlēmums 2008/909/TI (2008. gada 27. novembris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem krimināllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā;
- Padomes pamatlēmums 2008/947/TI (2008. gada 27. novembris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu tādiem spriedumiem un probācijas lēmumiem, kuri paredzēti probācijas pasākumu un alternatīvu sankciju uzraudzībai.

Apkopojuma mērķis ir veicināt tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās un sekmēt minēto Eiropas Savienības savstarpējas atzīšanas instrumentu efektīvu un saskaņotu piemērošanu. Apkopojuma apakšmērķis ir izstrādāt vienotu tiesu prakses pieeju, izpildot sodu, ko noteikušas gan Latvijas tiesas, gan citas ES dalībvalsts tiesu iestādes un veicināt savstarpējo sadarbību krimināllietās.

Apkopojums izveidots darba grupas ietvaros, ņemot vērā darba grupas dalībnieku viedokļus, starptautisko un nacionālo normatīvo aktu prasības, kas definētas darba grupas ietvaros, un starptautisko pieredzi, kas iegūta, piedaloties pieredzes apmaiņas vizītēs Partnervalstīs, kā arī izpētot Latvijas tiesu praksi. Partnervalstu institūciju pārstāvji Apkopojuma izstrādes procesā darba grupas sanāksmēs un darbā iesaistīti pēc nepieciešamības, izmantojot IT komunikācijas rīkus, piemēram, elektroniskais pasts, videokonferences.

Apkopojums izstrādāts ar mērķi sniegt atbalstu Partnervalstu institūciju tiesnešiem, tiesnešu palīgiem, centrālo iestāžu darbiniekiem, ierēdņiem un citiem juridisko profesiju pārstāvjiem, kas ikdienā saistīti ar Pamatlēmumu, kas ieviesti nacionālajos tiesību aktos, piemērošanu. Attiecīgi Apkopojums tā adresātiem kalpos kā praktiska rakstura materiāls, kas sniegs gan informatīvu, gan praktisku atbalstu ikdienā, piemērojot Pamatlēmumus, un kas veicinās labas prakses veidošanos attiecībā uz krimināltiesisko sadarbību starp ES dalībvalstīm.

Apkopojums sadalīts astoņās nodaļās, kas iedalītas apakšnodaļās. Pēc Apkopojuma ievada, Apkopojuma otrajā nodaļā skaidroti Pamatlēmumi un to būtiskākie elementi. Apkopojuma trešajā un ceturtajā nodaļā sniegta informācija par Pamatlēmumu ieviešanu nacionālajos tiesību aktos, veikts salīdzinājums, izceļot atšķirīgo, par to kā Partnervalstīs tika ieviesti un tiek piemēroti Pamatlēmumi. Apkopojuma piektajā un sestajā nodaļā sniegts veicamo darbību apraksts, kas jāveic sprieduma un izpildes valstij saskaņā ar Partnervalstu nacionālajiem tiesību aktiem un Pamatlēmumiem, norādes uz praktiskās piemērošanas problemātiku, risinājumiem un labo praksi (*best practice*). Septītajā nodaļā norādīts uz problemātiku, kas novērojama Pamatlēmumu un Partnervalstu nacionālo tiesību aktu piemērošanas procesā kopumā, un nav attiecināma uz konkrētu darbību. Apkopojuma astotajā nodaļā apkopoti pielikumi.

Apkopojumu izstrādāja SIA "ERNST & YOUNG BALTIC", piedaloties ekspertei Mg. iur. Jūlijai Muraru-Kļučicai, un konsultējoties ar darba grupas institūciju pārstāvjiem.

2. PAMATLĒMUMI UN TO BŪTISKĀKIE ELEMENTI

Tā kā Eiropas Savienībā ir palielinājušās iespējas personu brīvai kustībai pāri ES dalībvalstu robežām, palielinās gan Latvijas pilsoņu izdarīto noziegumu skaits citās ES dalībvalstīs, gan arī citu ES dalībvalstu pilsoņu izdarīto noziegumu skaits Latvijā. Lai mazinātu iepriekš minētā ietekmi, piemēram, uz notiesātās personas sociālo rehabilitāciju, Eiropas Savienībā ir izstrādāti Pamatlēmumi ar mērķi veicināt notiesātās personas sociālo rehabilitāciju un kopumā ES dalībvalstu sadarbību krimināltiesību jomā.

Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu pamatlēmumi ir, pirmkārt, saistoši ES dalībvalstīm attiecībā uz sasniedzamo rezultātu, bet ļauj šo valstu iestādēm izvēlēties to īstenošanas formu un metodes, un, otrkārt, tiem nav tiešas iedarbības.

Lai gan saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu pamatlēmumiem nevar būt tieša iedarbība, to saistošais raksturs tomēr nozīmē, ka valsts iestādēm, it īpaši valsts tiesām, ir pienākums interpretēt valsts tiesības atbilstoši ES tiesībām, kas ļauj valsts tiesām, īstenojot savu kompetenci, nodrošināt ES tiesību pilnīgu efektivitāti, iztiesājot tajās iesniegtās lietas. Piemērojot valsts tiesības, valsts tiesai, kam tās ir jāinterpretē, tādējādi ir pienākums veikt šo interpretāciju, cik vien iespējams, ņemot vērā pamatlēmuma tekstu un mērķi, lai sasniegtu pamatlēmumā paredzēto rezultātu[1].

Šim principam, ka valsts tiesības ir jāinterpretē atbilstīgi, ir zināmas robežas. Tādējādi valsts tiesas pienākumu – interpretējot un piemērojot attiecīgās valsts tiesību normas, ņemt vērā pamatlēmuma saturu – ierobežo vispārējie tiesību principi, īpaši tiesiskās drošības princips un atpakaļejoša spēka nepieļaujamības princips. Šie principi it īpaši nepieļauj, ka minētais pienākums, pamatojoties uz pamatlēmumu un neatkarīgi no likuma, kas pieņemts tā īstenošanai, varētu likt noteikt vai pastiprināt to personu kriminālatbildību, kas savā darbībā pārkāpj šīs tiesību normas[2].

ES tiesības ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesai ir jāņem vērā visas valsts tiesību normas un tās jāinterpretē, cik vien iespējams, atbilstīgi pamatlēmumiem, lai sasniegtu tajos norādīto rezultātu, vajadzības gadījumā pēc savas iniciatīvas atstājot, piemēram, nepiemērotu valsts pēdējās instances tiesas veikto interpretāciju, ciktāl šī interpretācija nav saderīga ar ES tiesībām[3].

Ņemot vērā iepriekš minēto, Eiropas Savienībā ir izstrādāts speciāls tiesiskais regulējums - Pamatlēmumi, kuros noteikti ES dalībvalstu sasniedzamie rezultāti attiecībā uz savstarpējās atzīšanas principa piemērošanu, sadarbību un spriedumiem krimināllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā un tādiem spriedumiem un probācijas lēmumiem, kuri paredzēti probācijas pasākumu un alternatīvu sankciju uzraudzībai. Ieskats minēto Pamatlēmumu saturā un tā būtiskākajos elementos sniegts nākamajās apakšnodaļās.

---

[1] Skat. Tiesas (virspalātas) 2016. gada 8. novembra spriedumu lietā *Ognyanov* C-554/14, 56., 58., 59. punkts un minētā judikatūra.

[2] Skat. Tiesas 2017. gada 29. jūnija spriedumu lietā *Popławski*, C-579/15, 32., 33. punkts un minētā judikatūra.

[3] Skat. Tiesas (virspalātas) 2016. gada 8. novembra spriedumu lietā *Ognyanov* C-554/14, 71. punkts.

2.1. Pamatlēmums 2008/909 un tā būtiskākie elementi

Arvien biežāk ES dalībvalstīs tiek notiesāti citu ES dalībvalstu pilsoņi, piespriežot brīvības atņemšanas sodus vai ar brīvības atņemšanu saistītus pasākumus. Lai veicinātu notiesātās personas sociālās rehabilitācijas iespējas, tika pieņemts Pamatlēmums 2008/909, kura mērķis ir izstrādāt noteikumus, saskaņā ar kuriem ES dalībvalstij jāatzīst spriedums un jāizpilda sods, lai sekmētu notiesātās personas sociālo rehabilitāciju (Pamatlēmuma 2008/909 3. panta 1. punkts), sniedzot iespēju notiesātai ārvalstu personai, izciest sodu citā ES dalībvalstī. Pamatlēmumā 2008/909 ir noteikti ES dalībvalstu sasniedzamie rezultāti, lai izveidotu sistēmu citā ES dalībvalstī notiesātas personas nosūtīšanai soda izciešanai atpakaļ uz notiesātās personas valstspiederības ES dalībvalsti, kurā šī persona dzīvo, vai uz citu ES dalībvalsti, ar kuru notiesātajai personai ir saiknes.

Pamatlēmumā 2008/909 ir noteikts kā ES dalībvalstīm būtu savstarpēji jāsadarbojas atzīstot spriedumu, kas sekmē notiesātās personas sociālo rehabilitāciju, izpildot citas ES dalībvalsts piespriestu ar brīvības atņemšanu saistītu sodu, nododot notiesāto personu u.c. noteikumus. ES dalībvalstu sadarbībai jābalstās uz savstarpēju uzticēšanos citu ES dalībvalstu tiesību sistēmām (Pamatlēmuma 2008/909 5. apsvērums). Praksē tas nozīmē, ka ES dalībvalsts uzticas un atzīst citas ES dalībvalsts spriedumu kriminālietā. Sadarbību īsteno sprieduma valsts un izpildes valsts norīkotās kompetentās iestādes, saskaņā ar to tiesību aktiem (Pamatlēmuma 2008/909 2. panta 1. punkts). Informācija par ES dalībvalstu noteiktajām kompetentajām iestādēm pieejama šeit: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?Id=36.

Pamatlēmumā 2008/909 noteiktās sadarbības pamatā ir regulāra savstarpēja komunikācija/konsultēšanās starp sprieduma valsts un izpildes valsts noteiktajām kompetentajām iestādēm dažādos procesa posmos. Pamatlēmumā 2008/909 ir noteikti gan gadījumi, kad ES dalībvalstīm ir obligāti savstarpēji jākonsultējas, gan arī vispārīgs noteikums, ka starp ES dalībvalstīm ir jānotiek regulārai komunikācijai ar jebkādiem rakstiski reģistrējamiem līdzekļiem, piemēram, izmantojot e-pastu un faksu (Pamatlēmuma 2008/909 18. apsvērums).

Pamatlēmumā 2008/909 ir noteikts kā ES dalībvalstīm būtu jāorganizē sprieduma un apliecinošā dokumenta nosūtīšana, kā arī kārtība kādā būtu jānotiek sprieduma atzīšanai un soda izpildei. Pamatlēmums 2008/909 ir attiecināms uz jebkuru brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu pasākumu, kas, pamatojoties uz kriminālprocesu, ir piespriests uz noteiktu vai nenoteiktu laiku par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu (Pamatlēmuma 2008/909 1. panta b) apakšpunkts). Pamatlēmums 2008/909 ir piemērojams, ja notiesātā persona atrodas sprieduma valstī vai izpildes valstī (Pamatlēmuma 2008/909 3. panta 2. punkts).

Pamatlēmums 2008/909 ir attiecināms uz brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu pasākumu savstarpēju atzīšanu un izpildi, bet ir vajadzīgi papildu kopīgi noteikumi, jo īpaši gadījumiem, kad ar brīvības atņemšanu nesaistīti sodi, kas saistīti ar probācijas pasākumu vai alternatīvu sankciju uzraudzību, ir piespriesti personām, kam nav likumīgas un pastāvīgas dzīvesvietas sprieduma valstī (Pamatlēmuma 2008/947 3. apsvērums). Tāpēc, ņemot vērā iepriekš minēto, ir izstrādāts Pamatlēmums 2008/947 par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu tādiem spriedumiem un probācijas lēmumiem, kuri paredzēti probācijas pasākumu un alternatīvu sankciju uzraudzībai.

2.2. Pamatlēmums 2008/947 un tā būtiskākie elementi

Pamatlēmums 2008/947 tika izstrādāts, lai nodrošinātu iespēju personai, kas notiesāta citā ES dalībvalstī, izciest citā ES dalībvalstī piemēroto sodu ES dalībvalstī, kas veicina personas iespējas reintegrēties sabiedrībā.

Pamatlēmuma 2008/947 mērķis ir atvieglot notiesāto personu sociālo rehabilitāciju, uzlabojot upuru un visas sabiedrības aizsardzību, un atvieglot probācijas pasākumu un alternatīvo sankciju piemērošanu tādiem likumpārkāpējiem, kas nedzīvo sprieduma valstī (Pamatlēmuma 2008/947 1. panta 1. punkts). Mērķis nosacītu sodu, soda noteikšanas nosacītu atlikšanu, alternatīvu sankciju un lēmumu par nosacītu atbrīvošanu savstarpējai atzīšanai un uzraudzībai izpildes valstī ir veicināt iespēju notiesātajai personai reintegrēties sabiedrībā, ļaujot tai saglabāt ģimenes, valodas, kultūras un citas saiknes, kā arī uzlabot probācijas pasākumu un alternatīvu sankciju ievērošanas uzraudzību, lai novērstu recidīvu, tādējādi pienācīgi ņemot vērā cietušo un visas sabiedrības aizsardzību (Pamatlēmuma 2008/947 8. apsvērums).

Lai sasniegtu iepriekš minētos mērķus, Pamatlēmumā 2008/947 ir noteikti pamatnoteikumi, kuriem izpildoties ES dalībvalsts, kurā attiecīgā persona ir notiesāta, var spriedumu un, attiecīgā gadījumā, probācijas lēmumu nosūtīt ES dalībvalstij, kur notiesātā persona likumīgi un pastāvīgi dzīvo, lai ES dalībvalsts spriedumu atzītu, kā arī lai uzraudzītu tur ietvertos probācijas pasākumus vai alternatīvās sankcijas (Pamatlēmuma 2008/947 12. apsvērums). Turklāt Pamatlēmumā 2008/947 ir noteikts kā ES dalībvalstij, kas nav dalībvalsts, kurā attiecīgā persona ir notiesāta, ir jāatzīst spriedumus un, attiecīgā gadījumā, probācijas lēmumus un jāuzrauga probācijas pasākumus, ko piemēro, pamatojoties uz spriedumu, vai šādā spriedumā noteiktās alternatīvās sankcijas, un jāpieņem visus pārējos lēmumus saistībā ar minētā sprieduma izpildi (Pamatlēmuma 2008/947 1. panta 1. punkts).

Saskaņā ar Pamatlēmuma 2008/947 1. panta 2. punktu šo pamatlēmumu piemēro tikai spriedumu un, attiecīgā gadījumā, probācijas lēmumu atzīšanai, lai nodotu atbildību par probācijas pasākumu un alternatīvo sankciju uzraudzību un visiem citiem lēmumiem, kas saistīti ar minēto un paredzēts šajā pamatlēmumā.

Attiecīgi katra ES dalībvalsts ir noteikusi, kura iestāde vai iestādes atbilstīgi ES dalībvalsts tiesību aktiem ir kompetentas rīkoties saskaņā ar šo pamatlēmumu gadījumā, kad tā ir sprieduma valsts vai izpildes valsts (Pamatlēmuma 2008/947 3. panta 1. punkts). Turklāt Pamatlēmuma 2008/947 3. panta 2. punktā ir noteikts, ka ES dalībvalstis var iecelt iestādes, kas nav tiesu iestādes, kā iestādes, kas ir kompetentas pieņemt lēmumus saistībā ar šo pamatlēmumu, ja vien šādas iestādes saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem un procedūrām ir kompetentas pieņemt līdzīga veida lēmumus. Informācija par ES dalībvalstu noteiktajām kompetentajām iestādēm pieejama šeit: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?Id=37.

Ņemot vērā savstarpējas atzīšanas principu, uz kuru balstīts Pamatlēmums 2008/947, lēmuma pieņemšanas un lēmuma izpildes dalībvalstij būtu jācenšas panākt, lai to kompetentajām iestādēm, piemērojot šo pamatlēmumu, būtu tiešs kontakts (Pamatlēmuma 2008/947 20. apsvērums). Ja un kad vien to uzskata par atbilstīgu, kompetentās sprieduma valsts un izpildes valsts iestādes var savstarpēji konsultēties ar mērķi pareizi un efektīvi piemērot Pamatlēmumu 2008/947 (Pamatlēmuma 2008/947 15. pants).

3. PAMATLĒMUMA 2008/909 IEVIEŠANA NACIONĀLAJOS TIESĪBU AKTOS PARTNERVALSTĪS

2008. gada 27. novembra Pamatlēmums 2008/909 stājās spēkā 2008. gada 5. decembrī. Saskaņā ar Pamatlēmuma 2008/909 29. panta 1. punktu ES dalībvalstīm bija jāveic vajadzīgie pasākumi, lai līdz 2011. gada 5. decembrim izpildītu Pamatlēmuma 2008/909 prasības. Kā iepriekš minēts Pamatlēmums 2008/909 nosaka ES dalībvalstīm sasniedzamos rezultātus, bet ES dalībvalstis var izvēlēties īstenošanas formu un metodes, kā sasniegt Pamatlēmumā 2008/909 noteiktos rezultātus.

Attiecīgi Latvijā Pamatlēmums 2008/909 tika ieviests Latvijas Republikas Kriminālprocesa likumā (turpmāk - KPL) ar 2012. gada 24. maija grozījumiem, kas stājās spēkā 2012. gada 1. jūlijā. Pamatlēmums 2008/909 ieviests KPL, ievērojot struktūru, kāda ir izveidota KPL C daļā "Starptautiskā sadarbība krimināltiesiskajā jomā", proti, Pamatlēmumi tiek ieviesti papildinot KPL ar regulējumu pie attiecīgiem soda veidiem[4]. KPL C daļas "Starptautiskā sadarbība krimināltiesiskajā jomā" 16. sadaļā ir noteikta kārtība ārvalsts (t.sk. cita ES dalībvalsts) spriedumu atzīšanai un sodu izpildīšanai un 17. sadaļā ir noteikta kārtība Latvijā piespriesta soda izpildīšanai ārvalstī (t.sk. citā ES dalībvalstī). Katra minētā sadaļa sākas ar nodaļu (t.i. 69. nodaļa "Vispārīgie noteikumi ārvalstī piespriesta soda izpildīšanai Latvijā" un 77. nodaļa "Vispārīgie noteikumi attiecībā uz Latvijā piespriesta soda izpildīšanu ārvalstī"), kas nosaka vispārīgos noteikumus un pamatprincipus ES dalībvalstu sadarbībai. Pamatlēmuma 2008/909 noteikumi par citā ES dalībvalstī pieņemta nolēmuma izpildi Latvijā ieviesti KPL 71. nodaļā "Eiropas Savienības dalībvalstī pieņemta nolēmuma, ar kuru piespriests brīvības atņemšanas sods, izpildīšana Latvijā". Pamatlēmuma 2008/909 noteikumi par Latvijā piespriesta soda izpildīšanu ES dalībvalstī ieviesti KPL 79. nodaļā "Latvijā piespriesta brīvības atņemšanas soda izpildīšana Eiropas Savienības dalībvalstī". Ņemot vērā iepriekš minēto, gadījumā, ja nepieciešams izpildīt Latvijā citā Eiropas Savienības dalībvalstī pieņemtu nolēmumu, ar kuru piespriests brīvības atņemšanas sods, tad jāpiemēro KPL 69. nodaļā un 71. nodaļā esošās tiesību normas. Savukārt gadījumā, ja nepieciešama Latvijā piespriesta brīvības atņemšanas soda izpildīšana Eiropas Savienības dalībvalstī, tad jāpiemēro KPL 77. nodaļā un 79. nodaļā esošās tiesību normas.

Atšķirībā no iepriekš norādītās Pamatlēmuma 2008/909 ieviešanas Latvijā, gan Horvātijā, gan Lietuvā Pamatlēmums 2008/909 ieviests speciālā likumā. Horvātijā Pamatlēmums 2008/909, kā arī citi ES instrumenti par tiesisko sadarbību kriminālllietās ieviesti "Aktā par tiesisko sadarbību kriminālllietās ar ES dalībvalstīm", kas stājās spēkā 2013. gada 1. jūlijā, kad Horvātija kļuva par ES dalībvalsti. Lietuvā Pamatlēmums 2008/909 ieviests "Likumā par Eiropas Savienības tiesu spriedumu savstarpēju atzīšanu kriminālllietās", kas stājās spēkā 2015. gada 1. aprīlī, kā arī veikti citi grozījumi Lietuvas Kriminālprocesa kodeksā, Kriminālkodeksā un Sodu izpildes kodeksā.

<u>Partnervalstu deklarācijas</u>

Pamatlēmumā 2008/909 noteikti ne tikai ES dalībvalstīm sasniedzamie rezultāti, bet arī konkrēti gadījumi, kad ES dalībvalsts var izvēlēties, piemēram, piemērot vai nepiemērot kādu

[4] 2012. gada 24. maija grozījumu Kriminālprocesa likuma anotācija. Pieejams: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/B93B84F9E908A647C225793D004D1F90?OpenDocument. Aplūkots: 01/07/2020.

no Pamatlēmuma 2008/909 noteikumiem, iesniedzot Padomes Ģenerālsekretariātam attiecīgu deklarāciju.

Kompetentās iestādes

Saskaņā ar Pamatlēmuma 2008/909 2. panta 1. punktu katra ES dalībvalsts, kad tā ir sprieduma valsts vai izpildes valsts, informē Padomes Ģenerālsekretariātu par to, kura iestāde vai iestādes saskaņā ar tās tiesību aktiem ir kompetentas saskaņā ar Pamatlēmumu 2008/909.

Latvijā kā kompetentā iestāde Pamatlēmuma 2008/909 izpratnē ir noteikta rajona (pilsētas) tiesa, bet centrālās iestādes funkcijas pilda Latvijas Republikas Tieslietu ministrija[5], kas ir kā starpnieks starp sprieduma valsti un izpildes valsti, kas sniedz atbalstu kompetentajām iestādēm sadarbības jautājumos.

Lietuvā kā izpildes valstī kompetentās iestādes, kas atzīst citu ES dalībvalstu kompetento iestāžu nosūtītus spriedumus, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi, ir rajona tiesas. Lietuvas Republikas Tieslietu ministrija ir iestāde, kas saņem citu ES dalībvalstu kompetento iestāžu nosūtītus spriedumus, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi, un nodod attiecīgajām kompetentajām iestādēm - rajona tiesām. Gadījumos, kad Lietuva ir sprieduma valsts, rajona tiesas ir tās kompetentās iestādes, kas citai ES dalībvalstij nosūta spriedumus, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi[6] bez Lietuvas Republikas Tieslietu ministrijas starpniecības.

Horvātija paziņojumā par kompetentajām iestādēm norāda, ka iestāde, kas ir kompetenta saņemt, atzīt un izpildīt spriedumus kriminālllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, ir apgabaltiesa (apgabaltiesa atbilstoši vietai, kurā notiesātajai personai ir pastāvīga vai pagaidu dzīvesvieta, un pakārtoti (kā alternatīva), atbilstoši notiesātās personas ģimenes pastāvīgajai vai pagaidu dzīvesvietai (Akta 5. panta 1. paragrāfa 5. punkts)). Gadījumā, kad Horvātija ir sprieduma valsts, spriedumus kriminālllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, pieņem saskaņā ar Horvātijas valsts likumiem kompetentās tiesas[7].

Abpusējā sodāmība

Pamatlēmuma 2008/909 7. panta 4. punktā ir noteikts, ka katra ES dalībvalsts, pieņemot Pamatlēmumu 2008/909 vai vēlāk, ar deklarāciju, ko iesniedz Padomes Ģenerālsekretariātam, drīkst paziņot, ka tā nepiemēros Pamatlēmuma 2008/909 7. panta 1. punktu. Pamatlēmuma 2008/909 7. panta 1. punktā uzskaitīti nodarījumi, kuri, nepārbaudot to abpusējo sodāmību, ir pamats sprieduma atzīšanai un piespriestā soda izpildei, ja saskaņā ar sprieduma valsts tiesību aktiem tie ir sodāmi ar sodu vai pasākumu, kas ietver brīvības atņemšanu uz maksimāli trim gadiem, un tādā veidā, kā tie ir definēti sprieduma valsts tiesību aktos.

---

[5] Competent authorities and languages on Transfer of prisoners, Probation Decisions and Supervision Measures by Latvia. Pieejams: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1173. Aplūkots: 01/07/2020.

[6] Notification of the transposition of Framework Decisions 2008/909/JHA, 2008/947/JHA and 2009/829/JHA by Lithuania. Pieejams: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1532. Aplūkots: 01/07/2020.

[7] Notification by Croatia on the implementation of the Framework Decision on Transfer of prisoners. Pieejams: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1386. Aplūkots: 01/07/2020.

Saskaņā ar Partnervalstu sniegtajām deklarācijām, Latvija nav sniegusi deklarāciju, ka Latvija nepiemēros Pamatlēmuma 2008/909 7. panta 1. punktu, bet gan Lietuva, gan Horvātija ir iesniegušas deklarācijas, paziņojot, ka gan Lietuvas, gan Horvātijas kompetentās iestādes nepiemēros Pamatlēmuma 2008/909 7. panta 1. punktu[8]. Horvātija deklarācijā papildus norāda, ka kompetentā tiesa atzīs spriedumus kriminālllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, attiecībā uz aktiem, kas ietver noziedzīga nodarījuma būtiskās pazīmes saskaņā ar Horvātijas valsts tiesību aktiem, neatkarīgi no saņemtajā spriedumā izklāstītās noziedzīgās darbības apraksta vai klasifikācijas[9].

Valoda

Pamatlēmuma 2008/909 23. panta 1. punktā ir noteikts, ka Pamatlēmuma pieņemšanas laikā vai vēlāk ikviena ES dalībvalsts deklarācijā, kuru deponē Padomes Ģenerālsekretariātā, var paredzēt, ka tā pieņems tulkojumu vienā vai vairākās citās Eiropas Savienības iestāžu oficiālajās valodās.

Attiecībā uz dokumentos lietotajām valodām Partnervalstis deklarācijās paziņojušas, ka:

- Latvija pieņem dokumentus, kas ir tulkoti latviešu valodā[10];
- Lietuva spriedumus, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi un kurus pieņēmusi cita ES dalībvalsts, atzīs tikai tad, ja apliecinošais dokuments būs tulkots lietuviešu valodā[11];
- Horvātijas kompetentā tiesu iestāde izpildīs ārvalsts tiesu iestādes lēmumu, ja minētais lēmums un visi apliecinošie dokumenti būs tulkoti horvātu valodā. Steidzamos gadījumos uz savstarpības principa (*condition of reciprocity*) pamata tiks pieņemts tulkojums angļu valodā[12]. Saskaņā ar Pamatlēmuma 2008/909 23. panta 3. punktu Horvātijas kompetentās tiesas nepieprasa lēmuma tulkojumu horvātu valodā, izņemot gadījumus, kad apliecinošā dokumenta saturs nav pietiekams, lai izlemtu par soda izpildi. Turklāt, ja notiesātā persona nepiedalījās tiesas sēdē, kad tika piespriests brīvības atņemšanas sods, un spriedums notiesātajai personai nav nogādāts, Horvātijas kompetentā tiesa pieprasa sprieduma valstij lēmuma tulkojumu horvātu valodā.

---

[8] Implementation of the Council Framework Decision 2008/909/JHA of 27 November 2008 on the application of the principle of mutual recognition to judgments in criminal matters imposing custodial sentences or measures involving deprivation of liberty for the purpose of their enforcement in the European Union - Information about the state of implementation. Pieejams: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejnupload/Practical_info/CS/ImplementationCSNov16.PDF. Aplūkots: 01/07/2020.

[9] Notification by Croatia on the implementation of the Framework Decision on Transfer of prisoners. Pieejams: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1386. Aplūkots: 01/07/2020.

[10] Competent authorities and languages on Transfer of prisoners, Probation Decisions and Supervision Measures by Latvia. Pieejams: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1173. Aplūkots: 01/07/2020.

[11] Notification of the transposition of Framework Decisions 2008/909/JHA, 2008/947/JHA and 2009/829/JHA by Lithuania. Pieejams: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1532. Aplūkots: 01/07/2020.

[12] Notification by Croatia on the implementation of the Framework Decision on Transfer of prisoners. Pieejams: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1386. Aplūkots: 01/07/2020.

Aktuāls apkopojums par Pamatlēmuma 2008/909 ieviešanas statusu un sniegtajām deklarācijām pieejams šeit: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/EJN_Library_StatusOfImpByCat/EN/36.

4. PAMATLĒMUMA 2008/947 IEVIEŠANA NACIONĀLAJOS TIESĪBU AKTOS PARTNERVALSTĪS

2008. gada 27. novembra Pamatlēmums 2008/947 stājās spēkā 2008. gada 16. decembrī. Saskaņā ar Pamatlēmuma 2008/947 25. panta 1. punktu ES dalībvalstis veica vajadzīgos pasākumus, lai līdz 2011. gada 6. decembrim izpildītu Pamatlēmuma 2008/947 prasības.

Pamatlēmums 2008/947 Latvijā tika ieviests KPL ar 2012. gada 24. maija grozījumiem, kas stājās spēkā 2012. gada 1. jūlijā. Grozījumi nosaka kārtību gan gadījumā, ja Latvija izpilda, t.i. uzrauga, citā ES dalībvalstī piemēroto brīvības atņemšanai alternatīvo sodu vai piemērotos probācijas pasākumus, gan gadījumā, ja no Latvijas tiek nosūtīts izpildei uz citu ES dalībvalsti Latvijā piemērots brīvības atņemšanai alternatīvs sods vai pienākums. Kā iepriekš minēts KPL 16. sadaļā "Ārvalsts spriedumu atzīšana un sodu izpildīšana" ir noteikta kārtība ārvalsts (t.sk. citas ES dalībvalsts) spriedumu atzīšanai un sodu izpildīšanai un 17. sadaļā "Latvijā piespriesta soda izpildīšana ārvalstī" ir noteikta kārtība Latvijā piespriesta soda izpildīšanai ārvalstī (t.sk. citā ES dalībvalstī). Katra minētā sadaļa sākas ar nodaļu (t.i. 69. nodaļa "Vispārīgie noteikumi ārvalstī piespriesta soda izpildīšanai Latvijā" un 77. nodaļa "Vispārīgie noteikumi attiecībā uz Latvijā piespriesta soda izpildīšanu ārvalstī"), kas nosaka vispārīgos noteikumus un pamatprincipus ES dalībvalstu sadarbībai. Pamatlēmuma 2008/947 noteikumi par ar brīvības atņemšanu nesaistītiem sodiem un probācijas pasākumiem ir ieviesti KPL 76. nodaļā "Ārvalstī noteiktā tiesību ierobežošanas soda un Eiropas Savienības dalībvalstī pieņemtā nolēmuma par alternatīvo sankciju izpildīšana Latvijā". Pamatlēmuma 2008/947 noteikumi par kārtību Latvijas Republikā pieņemta nolēmuma par alternatīvo sankciju nosūtīšanu izpildei ES dalībvalstī ir ieviesti KPL 81. nodaļā "Latvijā pieņemtā nolēmuma par mantiska rakstura piedziņu, nolēmuma par mantas konfiskāciju un nolēmuma par alternatīvo sankciju izpildīšana Eiropas Savienības dalībvalstī". Piemērojot KPL tiesību normas vispirms ir jāpiemēro nodaļas, kas nosaka vispārīgos noteikumus (t.i. 69. nodaļa "Vispārīgie noteikumi ārvalstī piespriesta soda izpildīšanai Latvijā" vai 77. nodaļa "Vispārīgie noteikumi attiecībā uz Latvijā piespriesta soda izpildīšanu ārvalstī"), bet pēc tam nodaļas (76. nodaļa "Ārvalstī noteiktā tiesību ierobežošanas soda un Eiropas Savienības dalībvalstī pieņemtā nolēmuma par alternatīvo sankciju izpildīšana Latvijā" vai 81. nodaļā "Latvijā pieņemtā nolēmuma par mantiska rakstura piedziņu, nolēmuma par mantas konfiskāciju un nolēmuma par alternatīvo sankciju izpildīšana Eiropas Savienības dalībvalstī"), kas nosaka speciālos noteikumus.

Kā iepriekš minēts saistībā ar Pamatlēmuma 2008/909 ieviešanu, arī Pamatlēmums 2008/947 gan Lietuvā, gan Horvātijā ieviests speciālā likumā. Horvātijā Pamatlēmums 2008/947 ieviests "Aktā par tiesisko sadarbību krimināllietās ar ES dalībvalstīm", kas stājās spēkā 2013. gada 1. jūlijā. Lietuvā Pamatlēmums 2008/947 ieviests "Likumā par Eiropas Savienības tiesu spriedumu savstarpēju atzīšanu krimināllietās", kas stājās spēkā 2015. gada 1. aprīlī, kā arī citi grozījumi tika veikti Lietuvas Kriminālprocesa kodeksā, Kriminālkodeksā un Sodu izpildes kodeksā.

Partnervalstu deklarācijas

Līdzīgi kā tika iepriekš norādīts saistībā ar Pamatlēmuma 2008/909 ieviešanu, arī saistībā ar Pamatlēmuma 2008/947 ieviešanu Partnervalstis ir sniegušas, Pamatlēmumā 2008/947

noteiktos gadījumos, deklarācijas, lai norādītu un precizētu konkrēta Pamatlēmuma 2008/947 noteikuma piemērošanas kārtību Partnervalstī.

Kompetentās iestādes

Saskaņā ar Pamatlēmuma 2008/947 3. panta 1. punktu katra ES dalībvalsts informē Padomes Ģenerālsekretariātu par to, kura iestāde vai iestādes atbilstīgi tās valsts tiesību aktiem ir kompetentas rīkoties saskaņā ar Pamatlēmumu 2008/947 gadījumā, kad tā ir sprieduma valsts vai izpildes valsts.

Deklarācijā par Pamatlēmuma 2008/947 3. panta 1. punktu, Latvija ir paziņojusi, ka kompetentā iestāde ir rajona (pilsētas) tiesa, bet Latvijas Republikas Tieslietu ministrija pilda centrālās iestādes funkcijas[13].

Savukārt Lietuva deklarācijā par Pamatlēmuma 2008/947 3. panta 1. punktu ir paziņojusi, ka gadījumā, ja Lietuva ir izpildes valsts, tad rajona tiesas ir kompetentās iestādes, kas atzīst spriedumus, ar kuriem tiek piemērots sods, kas nav saistīts ar brīvības atņemšanu, un probācijas lēmumus, kurus pārsūtījušas citu ES dalībvalstu kompetentās iestādes. Gadījumā, ja Lietuva ir izpildes valsts, tad probācijas dienesti ir kompetentās iestādes, kas pildītu spriedumus, ar kuriem paredzēts sods, kas nav saistīts ar brīvības atņemšanu, vai probācijas lēmumus, ko nosūtījušas citu ES dalībvalstu kompetentās iestādes. Kad Lietuva ir sprieduma valsts, rajona tiesas ir tās kompetentās iestādes, lai citām ES dalībvalstīm pārsūtītu spriedumus, ar kuriem paredzēts sods, kas nav saistīts ar brīvības atņemšanu, vai probācijas lēmumus[14].

Saskaņā ar Horvātijas deklarāciju par Pamatlēmuma 2008/947 3. panta 1. punktu tiesu iestāde, kas ir kompetenta saņemt, atzīt un izpildīt spriedumus un probācijas lēmumus, kuri paredzēti probācijas pasākumu un alternatīvu sankciju uzraudzībai, ir konkrēta apgabala apgabaltiesa. Spriedumus un probācijas lēmumus, kuri paredzēti probācijas pasākumu un alternatīvu sankciju uzraudzībai, pieņem kompetentās tiesas, saskaņā ar Horvātijas valsts tiesību aktiem[15].

Probācijas pasākumu un alternatīvo sankciju veidi

[13] Implementation of Council Framework Decision 2008/947/JHA of 27 November 2008 on the application of the principle of mutual recognition to judgments and probation decisions with a view to the supervision of probation measures and alternative sanctions - Information provided to the General Secretariat. Pieejams: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejnupload/Practical_info/Probation/ImplemantionProbationNov16.PDF. Aplūkots: 01/07/2020.

[14] Notification of the implementation of the Council Framework Decision on Probation Decisions by Lithuania. Pieejams: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1682. Aplūkots: 01/07/2020.

[15] Notification by Croatia of the implementation of the Framework Decision on Probation Decisions. Pieejams: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1390. Aplūkots: 01/07/2020.

Pamatlēmuma 2008/947 4. panta 2. punktā ir noteikts, ka katra ES dalībvalsts informē Padomes Ģenerālsekretariātu par to, kurus probācijas pasākumus un alternatīvās sankcijas, izņemot 1. punktā minētos, tā ir gatava uzraudzīt.

Latvija atzīs tikai tos probācijas pasākumus, kas ir noteikti Latvijas krimināltiesību aktos. Savukārt Lietuva ir sniegusi deklarāciju par Pamatlēmuma 2008/947 4. panta 2. punktu, paziņojot, ka Lietuva atzīs un izpildīs probācijas pasākumus un alternatīvās sankcijas, kas minētas Pamatlēmuma 2008/947 4. panta 1. punktā[16]. Horvātija ir sniegusi deklarāciju par Pamatlēmuma 2008/947 4. panta 2. punktu, norādot, ka vietējās kompetentās iestādes, pamatojoties uz atzītu ārvalsts probācijas pasākumu vai alternatīvu sankciju, attiecībā uz notiesāto personu izpildīs tikai tāda veida probācijas pasākumus un alternatīvas sankcijas, kas ir paredzēti Horvātijas Republikas krimināltiesību aktos. Horvātijā attiecībā uz uzraudzībā esošas notiesātās personas pienākumiem ir sastādīts brīvi pieejams pasākumu saraksts, kas tai skaitā, bet ne tikai ietver Pamatlēmuma 2008/947 4. panta 1. punktā norādītos pasākumus[17].

Abpusējā sodāmība

Pamatlēmuma 2008/947 10. panta 4. punktā ir noteikts, ka katra ES dalībvalsts pamatlēmuma pieņemšanas laikā vai vēlāk, iesniedzot deklarāciju Padomes Ģenerālsekretāram, var paziņot, ka tā nepiemēros 10. panta 1. punktu, kurā norādīti nodarījumi, kā tie definēti sprieduma valsts tiesību aktos, kuri, nepārbaudot attiecīgo nodarījumu abpusējo sodāmību, ir pamats sprieduma un, attiecīgā gadījumā, probācijas lēmuma atzīšanai un probācijas pasākumu un alternatīvo sankciju uzraudzībai, ja sprieduma valstī sods par šiem nodarījumiem ir brīvības atņemšana vai ar brīvības atņemšanu saistīts pasākums, kura maksimālais ilgums ir vismaz trīs gadi.

Tikai Lietuva ir sniegusi deklarāciju par Pamatlēmuma 2008/947 10. panta 4. punktu, norādot, ka tās kompetentās iestādes nepiemēros Pamatlēmuma 2008/947 10. panta 1. punktu attiecībā uz visiem šajā punktā minētajiem nodarījumiem[18].

Valoda

Pamatlēmuma 2008/947 21. pantā ir noteikts, ka Pamatlēmuma 2008/947 pieņemšanas laikā vai vēlāk ikviena ES dalībvalsts deklarācijā, kuru deponē Padomes Ģenerālsekretariātā, norāda, ka tā pieņems tulkojumu citās – vienā vai vairākās – Eiropas Savienības iestāžu oficiālajās valodās.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Latvija ir sniegusi deklarāciju par Pamatlēmuma 2008/947 21. pantu, paziņojot, ka tā pieņems dokumentus latviešu valodā. Savukārt Lietuva deklarācijā par Pamatlēmuma 2008/947 21. pantu norāda, ka Lietuva atzīs spriedumu, ar kuru paredzēts sods, kas nav saistīts ar brīvības atņemšanu, vai citas ES dalībvalsts kompetentās iestādes

[16] Notification of the implementation of the Council Framework Decision on Probation Decisions by Lithuania. Pieejams: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1682. Aplūkots: 01/07/2020.
[17] Notification by Croatia of the implementation of the Framework Decision on Probation Decisions. Pieejams: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1390. Aplūkots: 01/07/2020.
[18] Notification of the implementation of the Council Framework Decision on Probation Decisions by Lithuania. Pieejams: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1682. Aplūkots: 01/07/2020.

izdotu probācijas lēmumu tikai tad, ja apliecinošais dokuments ir iztulkots lietuviešu valodā[19]. Horvātija deklarācijā par Pamatlēmuma 2008/947 21. pantu norāda, ka kompetentā tiesu iestāde izpildīs ārvalsts tiesu iestādes lēmumu, ja minētais lēmums un visi apliecinošie dokumenti būs tulkoti horvātu valodā. Steidzamos gadījumos uz savstarpības principa (*condition of reciprocity*) pamata tiks pieņemts tulkojums angļu valodā[20]. Saskaņā ar Pamatlēmuma 2008/947 21. pantu kompetentās tiesas nepieprasa lēmuma tulkojumu horvātu valodā, tikai apliecinošā dokumenta tulkojumu horvātu valodā. Ja Horvātijas tiesai lēmuma pieņemšanai ir vajadzīga papildu informācija, šī tiesa sazinās ar kompetento iestādi sprieduma valstī, lai iegūtu paskaidrojumus. Ja Horvātijas tiesai vajadzīgs lēmuma tulkojums, tas attiecas tikai uz lēmumu par apcietināšanu, nevis uz pamatojuma izklāstu.

Aktuāls apkopojums par Pamatlēmuma 2008/947 ieviešanas statusu un sniegtajām deklarācijām pieejams šeit: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/EJN_Library_StatusOfImpByCat.aspx?l=EN&CategoryId=37.

[19] Implementation of Council Framework Decision 2008/947/JHA of 27 November 2008 on the application of the principle of mutual recognition to judgments and probation decisions with a view to the supervision of probation measures and alternative sanctions - Information provided to the General Secretariat. Pieejams: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejnupload/Practical_info/Probation/ImplemantionProbationNov16.PDF. Aplūkots: 01/07/2020.

[20] Notification by Croatia of the implementation of the Framework Decision on Probation Decisions. Pieejams: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1390. Aplūkots: 01/07/2020.

5. DARBĪBAS, KAS JĀVEIC SPRIEDUMA UN IZPILDES VALSTIJ SASKAŅĀ AR PAMATLĒMUMU 2008/909 UN NACIONĀLAJIEM TIESĪBU AKTIEM, NORĀDES UZ PRAKTISKĀS PIEMĒROŠANAS PROBLEMĀTIKU, RISINĀJUMIEM UN LABO PRAKSI

Darbības, kas jāveic Partnervalstīm, kad tās ir sprieduma un izpildes valsts, saskaņā ar Pamatlēmumu 2008/909 un nacionālajiem tiesību aktiem, kā arī norādes uz praktiskās piemērošanas problemātiku, risinājumiem un labo praksi (*best practice*) norādītas turpmākajās apakšnodaļās.

5.1. Latvija

Darbības, kas jāveic, kad Latvija ir sprieduma un izpildes valsts, saskaņā ar Pamatlēmumu 2008/909 un KPL, kā arī norādes uz praktiskās piemērošanas problemātiku, risinājumiem un labo praksi (*best practice*) norādītas turpmāk esošajā tabulā.

Būtiski norādīt, ka gan nosūtot, gan saņemot lūgumus par spriedumu, ar kuru noteikts brīvības atņemšanas sods izpildes pārņemšanu, viens no fundamentālajiem kritērijiem, kas tiek vērtēts gan TM, gan tiesā ir notiesātās personas cilvēktiesību ievērošana caur sociālās resocializācijas prizmu. Praktiski tas izpaužas notiesātās personas saiknes ar izpildes valsti vērtēšanā, ņemot vērā šādus kritērijus: valoda, ģimene, pilsonība, darbs utt.

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz KPL pantu
Gadījumā, ja Latvija ir sprieduma valsts, un nepieciešama Latvijā piespriesta brīvības atņemšanas soda izpildīšana citā ES dalībvalstī		
1.	Latvijas tiesas ierosinājums TM, lūgums par Latvijā piespriesta brīvības atņemšanas soda izpildīšanu citā ES dalībvalstī. TM uzsāk pārbaudi arī pēc notiesātā vai viņa pārstāvja lūguma, kā arī pēc savas, ES dalībvalsts un pēc brīvības atņemšanas iestādes iniciatīvas.	KPL 808. pants, 809. panta pirmā un otrā daļa, 823. pants KPL 825. panta pirmā daļa
	Gadījumā, ja ierosinājumu sniedz Latvijas tiesa, tad šajā darbības solī novērojams, ka: - **Latvijas tiesa ne vienmēr nosūta ierosinājumu TM par Latvijā piespriesta brīvības atņemšanas soda izpildīšanu citā ES dalībvalstī.**	

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz KPL pantu
Problemātika, risinājumi un labā prakse	***Attiecīgi Latvijas tiesai būtu ieteicams sekot līdzi un kontrolēt soda izpildi, īpaši gadījumos, kuros kriminālietas materiālos ir informācija, ka notiesātā persona atrodas ārpus Latvijas teritorijas.*** - **Latvijas tiesas ierosinājumos sniegtā informācija ir nepilnīga.** Nepilnīgas informācijas sniegšana būtiski kavē procesa uzsākšanu - Latvijā piespriesta brīvības atņemšanas soda izpildīšanu citā ES dalībvalstī. *Lai izvairītos no procesa uzsākšanas kavēšanas**, ieteicams ierosinājumā iekļaut KPL 678. pantā un KPL 809. panta otrajā daļā norādīto informāciju/dokumentāciju.*** Gadījumā, ja lūgumu sniedz notiesātā persona vai viņa pārstāvis, tad šajā darbības solī novērojams, ka: - Lai pārbaudītu notiesātā vai viņa pārstāvja lūgumā sniegto informāciju, TM uzsāk pārbaudi, pieprasot informāciju no tiesas un brīvības atņemšanas iestādes. **KPL nenosaka kādā termiņā būtu veicama pārbaude**, bet nosaka, ka, ja ir saņemts lūgumus un TM uzskata, ka pastāv KPL 823. pantā minētie nosacījumi, tad īpašas formas apliecinājums ir jāsagatavo 10 dienu laikā (KPL 809. panta trešā daļā). **Jānorāda, ka 10 dienas ir noteiktas priekš ierosinājuma pārbaudes, nevis īpašas formas apliecinājuma sagatavošanai. Pēc lūguma saņemšanas, pārbaude var ilgt vairāk par 10 dienām.** - **Pārbaudes procesa uzsākšanas laiku var kavēt notiesātās personas pārstāvja neprecīzi noformētie dokumenti**, piemēram, nav iesniegta notiesātās personas pārstāvja pilnvara. ***Attiecīgi būtu ieteicams sniegt pēc iespējas pilnīgāku informāciju**, lai TM var bez kavēšanās uzsākt un veikt pārbaudes procesu.*	
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Attiecībā uz brīvības atņemšanas iestādes iniciatīvu norādāms, ka: - Ieslodzījumu vietu pārvalde veic apkopojumu par ES pilsoņu brīvības atņemšanas sodu izciešanu Latvijas cietumos. Saskaņā ar KPL 819. panta pirmo daļu, brīvības atņemšanas iestādes administrācija 10 dienu laikā pēc tam, kad tā saņēmusi tiesneša rīkojumu par sprieduma izpildīšanu, informē Latvijā notiesāto ārvalstnieku vai personu, kuras pastāvīgā dzīvesvieta nav Latvijā, par šīs personas tiesībām izteikt vēlēšanos izciest sodu savas pilsonības vai pastāvīgās dzīvesvietas valstī. Notiesātajam izskaidro, kādas juridiskās sekas ir personas nodošanai soda izciešanai. ***Būtu ieteicams notiesātajiem ES pilsoņiem sniegt informāciju par iespēju izciest sodu savas pilsonības ES dalībvalstī**, piemēram, sniedzot bukletus, kas pieejami šeit: https://www.europris.org/wp-content/uploads/2019/12/FD909-Leaflet.pdf, https://steps2.europris.org/wp-content/uploads/2016/07/Annex-4.10.-Workstream-2.2-Offender-Handbook.pdf .*	

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz KPL pantu
2.	TM izskata un pārbauda ierosinājumu 10 dienu laikā un par rezultātiem informē tiesu, kas vērsusies pie tās ar ierosinājumu. Ja pastāv nosacījumi lūgt, lai Latvijā piespriestu sodu izpilda citā ES dalībvalstī, TM aizpilda īpašas formas apliecinājumu.	KPL 809., 823. un 825. pants
3.	Īpašas formas apliecinājumu ES dalībvalstij nosūta kopā ar spriedumu un notiesātā viedokli. Par sprieduma un apliecinājuma nosūtīšanu ES dalībvalstij TM paziņo ierosinājuma vai lūguma iesniedzējam.	KPL 825. panta sestā daļa
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Gadījumā, ja: - **Notiesātā persona izcieš brīvības atņemšanas sodu Latvijā, tad notiesātai personai izsniedz īpašas formas dokumentu par notiesātās personas informēšanu par sprieduma un apliecinājuma nosūtīšanu attiecīgajai Eiropas Savienības dalībvalstij.** - **Notiesātā persona atrodas citā Eiropas Savienības dalībvalstī, tad apliecinājumam pievieno īpašas formas dokumentu par notiesātās personas informēšanu par sprieduma un apliecinājuma nosūtīšanu attiecīgajai Eiropas Savienības dalībvalstij.**	
4.	Pēc tam, kad saņemta informācija no ES dalībvalsts par tās pieņemto lēmumu saistībā ar šai valstij nosūtīto spriedumu un īpašas formas apliecinājumu, TM paziņo par to lūguma iesniedzējam, tiesai, kura kontrolē sprieduma pilnīgu izpildīšanu, notiesātajam, kā arī viņa pārstāvim gadījumos, kad lūgumu ir iesniedzis šis pārstāvis.	KPL 825. panta septītā daļa
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Šajā darbības solī novērojams, ka **vairumā gadījumu ES dalībvalstis lēmumus saistībā ar nosūtīto spriedumu un īpašas formas apliecinājumu nepieņem Pamatlēmumā 2008/909 norādītajos termiņos. TM iespēju robežās nosūta atgādinājumus ES dalībvalstīm, ja noteiktajā termiņā nav saņemta informācija par citas ES dalībvalsts pieņemto lēmumu.** ***Attiecīgi ieteicams arī citām iesaistītajām pusēm, piemēram, tiesai, kas kontrolē sprieduma izpildi, sekot līdzi noteiktā soda izpildei.***	
5.	Ja cita ES dalībvalsts ir piekritusi soda izpildīšanai, TM uzdod Valsts policijai, vienojoties ar attiecīgo ES dalībvalsti, ne vēlāk kā 30 dienu laikā no dienas, kad šī dalībvalsts pieņēmusi galīgo lēmumu par sprieduma atzīšanu un soda izpildīšanu, nodot personu tai.	KPL 829. panta pirmā daļa

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz KPL pantu
6.	Pēc informācijas saņemšanas par soda izciešanas beigām TM informē par to tiesu un soda izpildīšanas iestādi.	KPL 812. panta otrā daļa
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Praksē novērojams, ka **ļoti reti cita ES dalībvalsts informē TM par soda izciešanu.** ***Būtu ieteicams, ka pēc tiesas, kas kontrolē sprieduma izpildi, lūguma saņemšanas, TM pieprasa informāciju par soda izciešanu no citas ES dalībvalsts.***	
Gadījumā, ja Latvija ir izpildes valsts, kurai ir pārsūtīts citas ES dalībvalsts spriedums, lai to atzītu un izpildītu Latvijā		
1.	Tieslietu ministrija, saņēmusi citas ES dalībvalsts nolēmumu par brīvības atņemšanas sodu un īpašas formas apliecinājumu, 10 dienu laikā, bet, ja materiālu apjoms ir sevišķi liels, 30 dienu laikā izskata tos KPL 754. pantā noteiktajā kārtībā.	KPL 754. un 778. pants
Problemātika, risinājumi un labā prakse **Problemātika, risinājumi un labā prakse**	Šajā darbības solī **Latvija, pamatojoties uz Pamatlēmuma 2008/909 nosacījumiem, saņem īpašas formas apliecinājumu, tā tulkojumu latviešu valodā, un spriedumu citas ES dalībvalsts valodā (bez tulkojuma latviešu valodā). Pamatlēmums 2008/909 nosaka, ka ir nepieciešams tikai īpašas formas apliecinājuma tulkojums latviešu valodā**, bet **praksē ir nostiprinājies, ka Latvijas tiesām tiek tulkots arī citas ES dalībvalsts spriedums latviešu valodā**, lai gan īpašas formas apliecinājums jau satur precīzas un pilnīgas ziņas par citas ES dalībvalsts spriedumu. TM nosūta spriedumu Latvijas Republikas Tiesu administrācijai tulkojuma nodrošināšanai. Pēc sprieduma tulkojuma saņemšanas, visa dokumentācija tiek nosūtīta kompetentajai Latvijas tiesai izvērtēšanai. *Tā kā sprieduma tulkošana paildzina lietas izskatīšanu,* ***būtu ieteicams Latvijas tiesām uzticēties īpašas formas apliecinājumā sniegtajai informācijai, pamatojoties uz savstarpējas atzīšanas principu.*** **Gadījumā, ja pastāv atšķirības starp valstīm sodu noteikšanā, vai lieta ir sarežģīta, tad izpildes valsts var lūgt ES dalībvalsti nodrošināt pilna sprieduma tulkojumu latviešu valodā.**	
2.	Pēc lūguma pārbaudes TM materiālus nosūta rajona (pilsētas) tiesai lēmuma par ārvalsts sprieduma atzīšanu un soda izpildīšanu Latvijā pieņemšanai, par to informējot Eiropas Savienības dalībvalsti.	KPL 754. panta ceturtā daļa un 778. pants
3.	Rajona (pilsētas) tiesas tiesnesis 30 dienu laikā rakstveida procesā izskata ārvalsts lūgumu par šajā ārvalstī piespriestā soda izpildīšanu.	KPL 759. panta pirmā daļa

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz KPL pantu
	Gadījumā, ja citas ES dalībvalsts sniegtā informācija nav pietiekama, TM vai tiesa ar TM starpniecību var pieprasīt papildu informāciju vai dokumentus, nosakot to iesniegšanas termiņu.	KPL 754. panta piektā daļa
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Šajā darbības solī novērojams, ka: - **Ir gadījumi, kad Latvijas tiesas neprasot papildu informāciju, pieņem lēmumu par atteikšanos piekrist atzīt un izpildīt citas ES dalībvalsts spriedumus par brīvības atņemšanas soda izpildi.** ***Ieteicams Latvijas tiesai rūpīgāk izskatīt šis kategorijas lietas, un gadījumā, ja ir šaubas, vienmēr izmantot iespēju pieprasīt papildu informāciju. Nepieprasot papildu informāciju, var tikt pārkāptas notiesātās personas cilvēktiesības.*** - **Latvijas tiesas diezgan bieži**, saņemot citas ES dalībvalsts lūgumu - spriedumu, ar kuru noteikts brīvības atņemšanas sods - **sprieduma atzīšanu un izpildīšanu neveic KPL 759. pantā norādītajā termiņā - 30 dienu laikā.** ***Latvijas tiesām ieteicams lēmumu pieņemt KPL norādītajā termiņā.*** **Papildus norādāms, ka Pamatlēmuma 2008/909 12. pantā ir noteikts, ka 90 dienās ir jāizlemj jautājums par piekrišanu pārņemt personu turpmākā brīvības atņemšanas soda izpildīšanai. Savukārt Pamatlēmuma 2008/909 15. pantā ir noteikts, ka 30 dienās ir jānotiek fiziskas personas pārņemšanai.**	
4.	Rajona (pilsētas) tiesas tiesnesis izvērtējis izpildīšanas nosacījumus un atteikuma iemeslus, 30 dienu laikā pieņem vienu no šādiem lēmumiem:	KPL 775. un 776. pants
4.1.	Lēmums par piekrišanu atzīt spriedumu un izpildīt ārvalstī piespriesto sodu	KPL 759., 774., 775., 776. un 779. panta pirmā un otrā daļa
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Šajā darbības solī novērojams, ka: - **Praksē Latvijas tiesas nepareizi formulē tiesas lēmumu.** Latvijas tiesas praksē pieņem, piemēram: ▪ lēmumu apmierināt citas ES dalībvalsts iestādes lūgumu un pārņemt notiesāto personu soda izciešanai Latvijā; ▪ lēmumu atzīt lūgumu un pārņemt pilsoni soda izciešanai Latvijā; ▪ lēmumu atzīt citas ES dalībvalsts spriedumu un pārņemt izpildei šajā spriedumā notiesātajai personai piespriesto brīvības atņemšanas sodu.	

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz KPL pantu
	Saskaņā ar KPL 759. pantu, Latvijas tiesai jāpieņem lēmums par piekrišanu atzīt spriedumu un izpildīt citā ES dalībvalstī piespriesto sodu. - **Latvijas tiesas ļoti bieži nesniedz citas ES dalībvalsts pieprasīto īpašas formas apliecinājumā j) punktā norādīto informāciju**, kā rezultātā var tikt ietekmētas notiesātās personas cilvēktiesības. Aizpildot Pamatlēmuma 2008/909 īpašas formas apliecinājuma j) punktu, citas ES dalībvalstis bieži norāda, ka vēlas saņemt informāciju no sprieduma izpildes valsts, par izpildes valsts tiesību aktu noteikumiem, kas piemērojami attiecībā uz notiesātās personas pirmstermiņa vai nosacītu atbrīvošanu, priekšlaicīgas vai nosacītas atbrīvošanas perioda sākumu un beigām. ***Latvijas tiesām būtu ieteicams sniegt īpašas formas apliecinājumā norādīto/pieprasīto informācija pirms lēmuma par piekrišanu atzīt un izpildīt citas ES dalībvalsts spriedumu****, jo nereti ir gadījumi, kuros citas ES dalībvalsts pirmstermiņa nosacītās atbrīvošanas nosacījumi ir labvēlīgāk nekā Latvijā.* **Šādos gadījumos citas ES dalībvalstis saņemot informāciju par personas nosacītu atbrīvošanu un redzot, ko nosacījumi Latvijā ir nelabvēlīgāki, var atsaukt lūguma izpildi.** Pretējā gadījumā, neatsaucot lūguma izpildi, var tikt pārkāptas notiesātās personas tiesības uz brīvību (Eiropas cilvēktiesību konvencijas 5. pants).	
4.2.	Lēmums par atteikšanos atzīt spriedumu un izpildīt ārvalstī piespriesto sodu	KPL 759., 774., 775., 776. un 779. panta pirmā un otrā daļa
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Šajā darbības solī novērojams, ka: - **Praksē Latvijas tiesas nepareizi formulē tiesas lēmumu.** Latvijas tiesas praksē pieņem, piemēram, lēmumu noraidīt citas ES dalībvalsts lūgumu un nepārņemt notiesāto personu soda izpildei Latvijā. ***Saskaņā ar KPL 759. pantu, Latvijas tiesai jāpieņem lēmums par atteikšanos atzīt spriedumu un izpildīt citā ES dalībvalstī piespriesto sodu.*** - **Latvijas tiesa norāda, ka no īpašas formas apliecinājuma un tam pievienotajiem materiāliem nav saprotams nolēmuma par brīvības atņemšanas sodu saturs, tā pieņemšanas un spēkā stāšanās datums, nav saprotams vai nolēmums vispār ir pievienots.** Tiesa pieņem lēmumu atteikt atzīt citas ES dalībvalsts spriedumu un izpildīt piespriesto sodu Latvijā. ***Būtu ieteicams, ka šādā gadījumā Latvijas tiesa rīkotos saskaņā ar KPL 779. panta otro daļu, kurā ir noteikts, ka tiesa var atlikt lēmuma pieņemšanu par nolēmuma par brīvības atņemšanas sodu atzīšanu un izpildīšanu, ja īpašas formas apliecinājums ir nepilnīgs vai neatbilst spriedumam, un noteikt termiņu, līdz kuram šis apliecinājums Eiropas Savienības dalībvalstij ir jāprecizē.***	

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz KPL pantu
	Latvijas tiesai būtu ieteicams norādīt saprātīgu termiņu papildus informācijas sniegšanai, ņemot vērā laiku, kas nepieciešams dokumentu pārsūtīšanai un tulkošanai (minimālais termiņš - 3 mēneši). - **Latvijas tiesas bieži, saņemot citas ES dalībvalsts lūgumus, tos vērtē KPL 70. nodaļas kārtībā un pieņemtajos lēmumos par atteikšanos atzīt un izpildīt citas ES dalībvalsts spriedumus, pamatojās uz KPL 751. pantā norādītajiem atteikuma iemesliem.** ***Saņemot citas ES dalībvalsts lūgumu, tas būtu jāvērtē saskaņā ar KPL 71. nodaļu, un pieņemtajos lēmumos par atteikšanos atzīt un izpildīt citas ES dalībvalsts spriedumus jāizmanto KPL 776. pantā norādītie atteikuma iemesli.***	
5.	Šīs tabulas 4. punktā minētais lēmums nav pārsūdzams, un par pieņemto lēmumu tiesnesis paziņo citā ES dalībvalstī notiesātajai personai un ar TM starpniecību — citai ES dalībvalstij un tajā notiesātajai personai, ja tā atrodas šajā dalībvalstī. Vienlaikus ar paziņojumu par šīs tabulas 4. punktā minēto lēmumu par piekrišanu atzīt un izpildīt citas ES dalībvalsts spriedumu (KPL 760. panta pirmā daļa) tiesnesis informē citā ES dalībvalstī notiesāto personu un prokuroru par tiesībām 10 dienu laikā no paziņojuma saņemšanas dienas iesniegt iebildumus pret Latvijā izpildāmā soda noteikšanu rakstveida procesā, pieteikt noraidījumu tiesnesim, iesniegt viedokli par Latvijā izpildāmo sodu, kā arī par lēmuma pieejamības dienu. Eiropas Savienības dalībvalstī notiesātās personas pārņemšana notiek šā likuma 768. pantā noteiktajā kārtībā.	KPL 759. panta trešā daļa KPL 760. panta ceturtā daļa KPL 779. panta trešā daļa
	Šajā darbības solī novērojams, ka: - **Latvijas tiesas, pieņemot lēmumu par piekrišanu atzīt un izpildīt citas ES dalībvalsts spriedumu, vienlaicīgi nenosūta Valsts policijai lūgumu veikt personas pārņemšanu**, kā rezultātā tiek paildzināts personas pārņemšanas process.	

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz KPL pantu
Problemātika, risinājumi un labā prakse	***Latvijas tiesai vienlaicīgi ar lēmuma par piekrišanu atzīt un izpildīt citas ES dalībvalsts spriedumu, Valsts policijai ir jānosūta uzdevums veikt notiesātās personas pārņemšanu no citas ES dalībvalsts.*** **Kad persona pārņemta, tad Latvijas tiesa nosūta paziņojumu par tiesībām iesniegt iebildumus 10 dienu laikā.** - KPL 779. panta trešajā daļā ir noteikts, ka Eiropas Savienības dalībvalstī notiesātās personas pārņemšana notiek KPL 768. pantā noteiktajā kārtībā. KPL 768. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka pieņēmusi KPL 759. panta pirmās daļas 1. punktā minēto lēmumu un saņēmusi ārvalsts piekrišanu nodot šajā ārvalstī notiesāto personu brīvības atņemšanas soda izciešanai Latvijā, tiesa uzdod Valsts policijai, saskaņojot ar attiecīgo ārvalsti, pārņemt personu. Pēc ārvalstī notiesātās personas nogādāšanas Latvijā par to nekavējoties paziņo tiesai un personu ievieto izmeklēšanas cietumā, līdz tiek pieņemts lēmums par Latvijā izpildāmā soda noteikšanu.	
Problemātika, risinājumi un labā prakse	KPL 768. pants attiecās uz ārvalsts (nevis ES dalībvalsts) notiesātās personas pārņemšanu. Pamatlēmums 2008/909 neparedz ES dalībvalsts gala piekrišanas saņemšanu pirms personas fiziskās nodošanas/pārņemšanas procesa uzsākšanas. **Praksē Latvijas tiesas bieži vien gaida gala piekrišanu, bet ES dalībvalstīm nav pienākuma sniegt šādu gala piekrišana.** Rezultātā, tiek kavēts process nepilnīgā tiesiskā regulējuma dēļ. **ES dalībvalsts notiesātās personas pārņemšanas gadījumā nav nepieciešams saņemt gala piekrišanu pirms personas fiziskās nodošanas/pārņemšanas procesa uzsākšanas**.	
6.	Pēc šīs tabulas 4. punktā minētā lēmuma pieņemšanas tiesnesis Latvijā izpildāmo sodu nosaka rakstveida procesā, ja pret to neiebilst citā ES dalībvalstī notiesātā persona un prokurors.	KPL 760. panta pirmā daļa un 779. panta pirmā daļa
7.	Lēmums par citā ES dalībvalstī noteiktā soda izciešanas turpināšanu un izciešamās soda daļas noteikšanu Latvijā.	KPL 779. panta pirmā daļa
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Šajā darbības solī novērojams, ka **lēmumā par citā ES dalībvalstī noteiktā soda izciešanas turpināšanu un izciešamās soda daļas noteikšanu Latvijā, netiek norādīts no kura brīža Latvijā būtu jāsāk skaitīt izciešamais sods.** ***Būtu ieteicams lēmumā noteikt no kura brīža Latvijā būtu jāsāk skaitīt izciešamais sods.***	
8.	Tiesa šīs tabulas 7. punktā minēto lēmumu nodod izpildei.	KPL 634. panta ceturtā daļa

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz KPL pantu
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Šajā darbības solī novērojams, ka **Ieslodzījuma vietu pārvalde pieprasa tiesas lēmuma norakstu par sodu ar atzīmi par spēkā stāšanos likumīgā spēkā.** ***Būtu ieteicams nosūtīt attiecīgajai iestādei lēmuma norakstu ar atzīmi par spēkā stāšanos, uzreiz pēc nolēmuma spēkā stāšanās.***	
9.	Par šīs tabulas 7. punktā minēto lēmumu tiek paziņots – notiesātajai personai, TM, citas ES dalībvalsts kompetentajai iestādei.	___
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Šajā darbības solī novērojams, ka **Latvijas tiesas lēmumu nosūta bez atzīmes par spēkā stāšanos likumīgā spēkā.** ***Būtu ieteicams nosūtīt attiecīgajai personai un/vai iestādei lēmuma norakstu ar atzīmi par spēkā stāšanos, uzreiz pēc nolēmuma spēkā stāšanās.***	
10.	Pēc tiesas paziņojuma saņemšanas TM informē attiecīgo ES dalībvalsti par soda izpildīšanas pabeigšanu.	KPL 763. panta otrās daļas 5. punkts
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Šajā darbības solī novērojams, ka **KPL 763. panta otrās daļas 5. punktā norādīto informāciju Latvijas tiesa gandrīz nekad nesniedz**. ***Būtu ieteicams Latvijas tiesām sniegt informāciju par soda izpildes pabeigšanu.***	

5.1.1. Kāzusi saistībā ar Pamatlēmumu 2008/909

Kāzusa būtība: divi ES dalībvalstu spriedumi par brīvības atņemšanas soda izciešanu Latvijā attiecībā par vienu un to pašu personu

Iesaistītās ES dalībvalstis: Zviedrija, Latvija, Beļģija

1. **Zviedrijas lūgums par brīvības atņemšanas soda izpildīšanu – Persona A (Latvijas pilsonis)**

Latvija pieņēma lēmumu par piekrišanu atzīt un izpildīt Zviedrijas tiesas spriedumu

Personu A izcietusi Latvijā sodu un tika atbrīvota
(dzīves vietas adrese nav zināma)

2.<u>Beļģijas lūgums par sprieduma izpildīšanu tai pašai personai A</u>

- Tiesa konstatēja, ka nosacītās pirmstermiņa atbrīvošanas nosacījumi Beļģijā ir labāki nekā Latvijā

Latvijas tiesai nav pamata izsludināt personas meklēšanu Latvijas teritorijā bez Beļģijas kompetentās iestādes izteiktā lūguma par personas pagaidu apcietinājumu

<u>Latvijas tiesas rīcība?</u>

1. Latvijas tiesa informē Beļģijas kompetento iestādi par Latvijas nosacītās pirmstermiņa atbrīvošanas nosacījumiem un pieprasa sniegt viedokli par lūguma uzturēšanu/atsaukšanu
2. Latvijas tiesa informē Beļģiju, ka persona ir izcietusi brīvības atņemšanas sodu sakarā ar Zviedrijas spriedumu un tika atbrīvota no apcietinājuma; dzīves vietas adrese nav zināma.
   VAI
3. Latvijas tiesa pieņem lēmumu par atteikšanos atzīt un izpildīt Beļģijas tiesas spriedumu, pamatojoties uz to ka Beļģijā ir labvēlīgāki nosacītās pirmstermiņa atbrīvošanas nosacījumi, tādējādi ievērojot personas cilvēktiesības uz brīvību atbilstoši Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 5. pantam un Eiropas Savienības Pamattiesību Hartas 5. pantam (ar nosacījumu, ka persona nav izteikusi viedokli par soda izciešanu Latvijā).

<u>Beļģijas reakcija?</u>

4. Jāsagaida Beļģijas atbilde par lūguma izpildes atsaukšanu sakarā ar to, ka Beļģijā nosacītās pirmstermiņa atbrīvošanas nosacījumi ir labvēlīgāki
5. Iespējams, Beļģija iesniegs lūgumu par personas pagaidu apcietinājumu, uz kā pamata Latvijas tiesa varēs izsludināt personas meklēšanu Latvijā.

Kāzusa būtība: ES dalībvalsts spriedusi par brīvības atņemšanas soda izciešanu Latvijā, persona atrodas Latvijā

Iesaistītās ES dalībvalstis: Nīderlande, Latvija

1. **Nīderlandes lūgums pārņemt spriedumu, ar kuru ir noteikts brīvības atņemšanas sods, izpildīšanai Latvijas teritorijā (persona atrodas Latvijā)**

Vai Nīderlande ir lūgusi veikt personas pagaidu apcietinājumu?

KPL 780.pants - Ja Eiropas Savienības dalībvalstī notiesātā persona atrodas Latvijā, šo personu aiztur, piemēro tai pagaidu apcietinājumu un drošības līdzekli šā likuma 770., 771. un 772.pantā noteiktajā kārtībā un termiņā.

1) KPL 770. panta kārtībā TM rīcība sakarā ar personas aizturēšanu

2) KPL 771. panta trešā daļa - Pagaidu apcietinājumu var piemērot arī tiesnesis, kurš izskata lūgumu par ārvalstī piespriestā brīvības atņemšanas soda izpildīšanu, ja ir pamats uzskatīt, ka tajā notiesātā persona izvairīsies no tiesas.

Tiesnesis atlika lēmuma par Nīderlandes sprieduma atzīšanu un izpildīšanu, jo pieprasīja Nīderlandes kompetentajai iestādei papildu informāciju sakarā ar īpašas formas apliecinājumā sniegto neprecīzo un nepilnīgo informāciju. –> Nīderlande iesniedza papildu informāciju.

BET

Tiesa atkārtoti pieprasīja Nīderlandes kompetentajai iestādei precizēt informāciju, nosakot vienu mēnesi informācijas iesniegšanas termiņu.

*Pamatlēmuma 2008/909 9. panta 1. punkta a) apakšpunkts noteic, ja 4. pantā minētais apliecinošais dokuments ir nepilnīgs vai klaji neatbilst spriedumam un tas nav izlabots izpildes valsts kompetentās iestādes noteiktā **pieņemamā termiņā**, izpildes valsts kompetentā iestāde var atteikties atzīt spriedumu un izpildīt sodu.*

Noteiktais tiesas termiņš - viens mēnesis - nav pieņemamais termiņš, jo nosakot termiņu papildu informācijas sniegšanai, jāņem vērā šādi kritēriji:

- dokumentu sagatavošanas/nosūtīšanas/saņemšanas ilgums,
- kā arī dokumentu tulkojuma nodrošināšanas ilgums.

Nīderlande nepaspēja viena mēneša ietvaros izpildīt Latvijas tiesas pieprasījumu, kā rezultātā tiesa pieņēma lēmumu par atteikšanos atzīt un izpildīt Nīderlandes kompetentās tiesas spriedumu Latvijas teritorijā.

5.1.2. Informatīva rakstura skaidrojums par drošības pasākuma piemērošanu

Informatīva rakstura skaidrojums TM un Latvijas tiesas rīcībai, ja atzīstot citas ES dalībvalsts spriedumu, notiesātā persona atrodas Latvijā.

Kritēriji notiesātās personas pagaidu apcietināšanas nodrošināšanai:

- notiesātā persona atrodas Latvijā;
- ir saņemts citas ES dalībvalsts lūgums, vai nodoms lūgt brīvības atņemšanas soda izpildīšanu Latvijā;
- pagaidu apcietinājuma nodrošināšana:
  - **notiek pirms** sprieduma un apliecinošā dokumenta saņemšanas, vai
  - **pirms** lēmuma par atzīšanu un izpildīšanu pieņemšanas.

Darbību shematiskais risinājums:

Ja cita ES dalībvalsts lūdza veikt pagaidu apcietinājumu **pirms** sprieduma un apliecinošā dokumenta nosūtīšanas, tad TM **informē** attiecīgo ES dalībvalsti par pagaidu apcietinājuma piemērošanu un **lūdz** 18 dienu laikā iesniegt spriedumu un apliecinošo dokumentu (KPL 770. panta trešā daļa).

5.2. Lietuva

Darbības, kas jāveic, kad Lietuva ir sprieduma un izpildes valsts, saskaņā ar Pamatlēmumu 2008/909 un Lietuvas Republikas Likumu par Eiropas Savienības tiesu spriedumu savstarpēju atzīšanu krimināllietās (turpmāk - Likums), kā arī norādes uz praktiskās piemērošanas problemātiku, risinājumiem un labo praksi (*best practice*) norādītas turpmāk esošajā tabulā.

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz Likuma pantu
Gadījumā, ja Lietuva ir sprieduma valsts, un nepieciešama Lietuvā piespriesta brīvības atņemšanas soda izpildīšana citā ES dalībvalstī		
1.	Lietuvas tiesa nosūta īpašas formas sertifikātu ES dalībvalstij kopā ar spriedumu un notiesātās personas viedokli. Par sprieduma un sertifikāta nosūtīšanu ES dalībvalstij Lietuvas Republikas Tieslietu ministrija informē priekšlikuma vai pieprasījuma iesniedzēju.	KPK 342. pants Lietuvas Republikas Likuma par Eiropas Savienības tiesu spriedumu savstarpēju atzīšanu krimināllietās (turpmāk - Likums) 23. pants
Problemātika, risinājumi un labā prakse	**Iestāde, kas veic izpildi, izsniedz tiesai īpašas formas sertifikātu un attiecīgos dokumentus. Īpašas formas sertifikātā norāda informāciju par notiesātās personas piekrišanu nosūtīt spriedumu citai ES dalībvalstij.** **Tiesa var lūgt Lietuvas Republikas Tieslietu ministriju veikt konsultācijas ar citu ES dalībvalsti.**	
2.	Pēc tam, kad cita ES dalībvalsts ir informējusi par savu lēmumu attiecībā uz spriedumu un šai valstij nosūtīto īpašās formas sertifikātu, tiesa paziņo notiesātajai personai, izpildiestādei, Lietuvas Republikas Tieslietu ministrijai un citām institūcijām, kas īsteno notiesātās personas nodošanu, ja persona atrodas Lietuvā (t.i, Sabiedrības drošības dienests Iekšlietu ministrijas pakļautībā un Lietuvas kriminālpolicijas birojs).	Likuma 24. panta 1. paragrāfs un 12. panta 2. paragrāfs
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Šajā darbības solī jāatzīmē, ka **dažreiz ES dalībvalstis nepieņem lēmumus par nosūtīto spriedumu un īpašās formas sertifikātu Pamatlēmumā 2008/909 noteiktajos termiņos.** Ciktāl iespējams, ***attiecīgā tiesa nosūta atgādinājumus ES dalībvalstīm, ja noteiktajā termiņā nav saņemta informācija par citas ES dalībvalsts lēmumu.*** **Dažreiz nezināmi sūtītāji (ja tiek izmantots e-pasts) tiek automātiski bloķēti.**	

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz Likuma pantu
Problemātika, risinājumi un labā prakse	***Ciešāku sadarbību var uzskatīt par iespējamu risinājumu, kas iedrošinātu iestādes rīkoties procedūras ietvaros.***	
3.	Notiesātās personas pārvietošana (ko veic Sabiedrības drošības dienests pie Iekšlietu ministrijas un Lietuvas Kriminālpolicijas birojs) jāveic ne vēlāk kā 30 dienu laikā no dienas, kad dalībvalsts ir pieņēmusi galīgo lēmumu atzīt spriedumu un izpildīt sodu.	Likuma 24. pants, 12. panta 3. un 4. paragrāfs
Problemātika, risinājumi un labā prakse	**Neparedzētu apstākļu dēļ var notikt konsultācijas ar citu ES dalībvalsti par cita datuma noteikšanu - šajā gadījumā notiesāto personu pārved ne vēlāk kā 10 dienas pēc noteiktā datuma (Likuma 12. panta 4. paragrāfs).**	
Gadījumā, ja Lietuva ir izpildes valsts, kurai ir pārsūtīts citas ES dalībvalsts spriedums, lai to atzītu un izpildītu Lietuvā		
1.	Pēc citas ES dalībvalsts pieprasījuma (sprieduma un īpašas formas sertifikāta) saņemšanas par tajā noteiktā soda izpildi, Lietuvas Republikas Tieslietu ministrija 5 darba dienu laikā nosūta dokumentus attiecīgajai tiesai.	KPK 365. pants (5) un Likuma 7. pants
Problemātika, risinājumi un labā prakse	**Lietuvas Republikas Tieslietu ministrija var organizēt konsultācijas pēc sprieduma valsts pieprasījuma pēc savas iniciatīvas, kā arī dažos gadījumos konsultācijas ir obligātas (Likuma 6. pants).** Ja notiesātā persona atrodas Lietuvā, Lietuvas Republikas Tieslietu ministrija nosūta viņam/viņai standarta paziņojumu, kuru nodrošina sprieduma valsts iestāde (Likuma 7. pants).	
2.	Rajona (pilsētas) tiesas tiesnesis 30 dienu laikā rakstveidā izskata ārvalsts lūgumu par ārvalstī piespriestā soda izpildi. Ja citas ES dalībvalsts sniegtā informācija ir nepietiekama, tiesa var pieprasīt papildu informāciju vai dokumentus, lēmuma pieņemšanas termiņš tiek apturēts, līdz tiek saņemta pieprasītā informācija vai dokumenti.	Likuma 7. pants Likuma 8. un 10. pants
	Šajā darbības solī var novērot, ka:	

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz Likuma pantu
Problemātika, risinājumi un labā prakse	- Ir gadījumi, kuru ietvaros **Lietuvas tiesas, nepieprasot papildu informāciju, pieņem lēmumu par atteikšanos atzīt un izpildīt citas ES dalībvalsts spriedumu par brīvības atņemšanas soda izpildi.** ***Lietuvas tiesai ieteicams rūpīgāk izskatīt šo lietu kategoriju un šaubu gadījumā vienmēr izmantot iespēju pieprasīt papildu informāciju.*** Ja netiek pieprasīta papildu informācija, var tikt pārkāptas notiesātās personas cilvēktiesības. - **Lietuvas tiesas dažreiz, saņemot citas ES dalībvalsts pieprasījumu - spriedumu, ar kuru piespriež brīvības atņemšanas sodu - neatzīst un neizpilda spriedumu 30 dienu laikā**, bet parasti tas notiek likumā un Pamatlēmumā 2008/909 noteikto iemeslu dēļ. ***Tiesas tiek iedrošinātas izmantot veidus, kā padarīt atzīšanas procesu ātrāku, piemēram, izmantot efektīvākus saziņas līdzekļus.*** **Turklāt Pamatlēmuma 2008/909 12. pantā paredzēts, ka 90 dienu laikā jāpieņem lēmums par piekrišanu personas nodošanai, lai persona varētu turpināt izciest brīvības atņemšanas sodu. Savukārt Pamatlēmuma 2008/909 15. pantā paredzēta fiziskas personas nodošana 30 dienu laikā. Ja izņēmuma gadījumos izpildes valsts kompetentajai iestādei nav praktiski iespējams ievērot 90 dienu termiņu, tā nekavējoties, izmantojot jebkādus līdzekļus, informē sprieduma valsts kompetento iestādi, norādot kavēšanās iemeslus un paredzamo laiku, kas nepieciešams galīgā lēmuma pieņemšanai.** **Sadarbība ar citas ES dalībvalsts kompetento iestādi notiek dažādos veidos: pa pastu, elektronisko pastu, faksu, tālruni, izmantojot video konferences utt.**	
3.	Rajona (pilsētas) tiesas tiesnesis, novērtējis izpildes nosacījumus un atteikuma iemeslus, 30 dienu laikā pieņem vienu no šādiem lēmumiem:	Likuma 7. pants
3.1.	Lēmums par ārvalstī pieņemtā sprieduma atzīšanu un soda izpildi	Likuma 7. pants
Problemātika, risinājumi un labā prakse **Problemātika, risinājumi un labā prakse**	Šajā darbības solī var novērot, ka: **Likumā ir skaidri norādīts, ka tiesa pieņem lēmumu atzīt spriedumu par brīvības atņemšanu (Likuma 7. pants). Jāatzīmē, ka Pamatlēmumā 2008/909 (8. pants) ir skaidri noteikts, ka izpildes valsts kompetentā iestāde atzīst spriedumu.** Praksē Lietuvas tiesas dažreiz lēmumā norāda, ka tās apmierina sprieduma valsts kompetentās iestādes lūgumu (vai Lietuvas Republikas Tieslietu ministrijas lūgumu) un noslēdz sprieduma atzīšanu utt.	

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz Likuma pantu
3.2.	Lēmums par atteikumu atzīt spriedumu un izpildīt ārvalstī noteikto sodu	Likuma 8. pants
4.	Pēc 3. punktā minētā lēmuma pieņemšanas tiesa nekavējoties, bet ne vēlāk kā nākamajā dienā, nosūta notiesātajam, aizstāvības advokātam un prokuroram lēmuma kopiju. Lēmumu var pārsūdzēt saskaņā ar KPK 364. pantu (vai 405. panta 6. paragrāfu, ja notiesātā persona tiek ārstēta). Pēc tiesas lēmuma stāšanās spēkā tiesnesis ne vēlāk kā 3 dienas pēc lēmuma stāšanās spēkā vai gadījumā, ja lieta tiek atgriezta no apelācijas instances, izdod rīkojumu izpildīt spriedumu par brīvības atņemšanu un nosūta (kopā ar lēmuma dublikātiem un spriedumu) (i) ja notiesātā persona dzīvo citā ES dalībvalstī - kompetentajām institūcijām, kas ir atbildīgas par personas pārvietošanu, vai (ii) ja notiesātā persona dzīvo Lietuvas Republikā - uz ieslodzījuma vietu, kur persona atrodas vai policijas iestādi, kuras jurisdikcijā atrodas notiesātā persona. Kopijas tiek nosūtītas arī prokuroram un Lietuvas Republikas Tieslietu ministrijai. Eiropas Savienības dalībvalstī notiesātas personas pārņemšana notiek Likuma 12. pantā noteiktajā kārtībā.	Likuma 7. pants Likuma 14. pants
5.	Lēmums tiek izpildīts saskaņā ar KPK un Likuma 14. pantā noteikto specifiku.	Likuma 14. pants
6.	Par soda izpildi atbildīgā institūcija nekavējoties, bet ne vēlāk kā 5 darba dienu laikā, informē citas ES dalībvalsts kompetento iestādi.	Likuma 16. pants

5.3. Horvātija

Darbības, kas jāveic, kad Horvātija ir sprieduma un izpildes valsts, saskaņā ar Pamatlēmumu 2008/909 un Horvātijas Republikas Aktu par tiesisko sadarbību kriminālllietās ar ES dalībvalstīm (turpmāk - Akts), kā arī norādes uz praktiskās piemērošanas problemātiku, risinājumiem un labo praksi (*best practice*) norādītas turpmāk esošajā tabulā.

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz Akta pantu
Gadījuma, ja Horvātija ir sprieduma valsts un ir nepieciešams izpildīt citā ES dalībvalstī brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu pasākumu, kas noteikts Horvātijā		
1.	Horvātijas kompetentā tiesa, kas izdevusi spriedumu par brīvības atņemšanu vai ar brīvības atņemšanu saistītu pasākumu, aizpilda attiecīgo apliecinošo dokumentu (sertifikātu). Kompetentā tiesa informē notiesāto personu par nodomu nosūtīt spriedumu uz citu ES dalībvalsti nolūkā to izpildīt. Horvātijas kompetentās tiesas izdotie lēmumi, kas tiek pārsūtīti citai ES dalībvalstij, tiek tulkoti šīs valsts oficiālajā valodā vai citā valodā, kuru šī valsts pieņem.	Akta 7. panta 3. paragrāfs Akta 105. panta 5. paragrāfs Akta 9. panta 2. paragrāfs
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Tiek novērots, ka dažreiz **Horvātijas kompetentajām tiesām rodas problēmas saistībā ar neatbilstošiem tulkojumiem, jo tiesas nesaņem oficiālu un pārbaudītu pastāvīga tiesas tulka tulkojumu.** ***ES dalībvalstīm būtu ieteicams sūtīt dokumentu oficiālo tulkojumu ar atzīmi par tulkojuma atbilstību/pareizību.***	
2.	Horvātijas kompetentā tiesa tieši nosūta citai ES dalībvalstij spriedumu ar mērķi to atzīt un izpildīt, pievienojot attiecīgu apliecinošo dokumentu un iepriekš iegūtu notiesātās personas rakstisku piekrišanu. Izņēmuma gadījumā nav jāsaņem notiesātās personas piekrišana, ja spriedums un sertifikāts tiek nosūtīts: - ES dalībvalstij, kuras valstspiederība ir notiesātajai personai un kurā notiesātā persona dzīvo; - ES dalībvalstij, kas ir valstspiederības dalībvalsts, uz kuru notiesāto personu paredzēts izraidīt pēc soda izciešanas, pamatojoties uz izraidīšanas vai izsūtīšanas rīkojumu, kas iekļauts spriedumā vai citas Horvātijas kompetentās iestādes lēmumā; vai	Akta 105. panta 1. paragrāfs Akta 105. panta 2. paragrāfs

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz Akta pantu
	- ES dalībvalstij, uz kuru notiesātā persona ir aizbēgusi vai ir atgriezusies kādā citā veidā, lai izvairītos no kriminālprocesa un no tā izrietošā soda izpildes.	
Problemātika, risinājumi un labā prakse	**Šajā darbības solī tiek novērots, ka sertifikāts parasti tiek izdots, kad notiesātā persona**, kura izcieš brīvības atņemšanas sodu Horvātijā, vai kura sāks brīvības atņemšanas soda izciešanu un kura šobrīd atrodas Horvātijā, **ir izteikusi vēlmi un devusi piekrišanu izciest brīvības atņemšanas sodu citā ar viņu saistītā valstī.** **Pirms apliecinošā dokumenta izdošanas**, ja izpildes valsts nav viņa/viņas pilsonības valsts vai arī viņš/viņa pēc soda izciešanas uz to netiks izraidīts, **tiek ņemti vērā daži faktori, piemēram, notiesātās personas vecums, veselības apstākļi, personīgie, ģimenes un mantiskie apstākļi, kā arī iespēja sekmīgi resocializēties un iekļauties sabiedrībā.**	
3.	Horvātijas kompetentā tiesa konsultējas ar izpildes valsts kompetentajām iestādēm gadījumos, kad tā nosūta spriedumu ar apliecinošo dokumentu un notiesātās personas piekrišanu, ES dalībvalstij, kuras kompetentā iestāde ir devusi piekrišanu sprieduma un apliecinošā dokumenta nosūtīšanai, ja: - šī ES dalībvalsts nav notiesātās personas valstspiederības vai dzīvesvietas valsts; vai - šajā ES dalībvalstī notiesātajai personai ir pilsonība, bet viņam/viņai nav dzīvesvietas, ja izraidīšanas vai izsūtīšanas pasākums uz šo dalībvalsti tika noteikts ar tiesas lēmumu vai citu Horvātijas kompetentās iestādes lēmumu pēc tam, kad persona ir atbrīvota no soda izpildes.	Akta 103. panta 3. paragrāfs
4.	Horvātijas Republikas Tieslietu ministrija ir centrālā iestāde, kas sniedz palīdzību Horvātijas kompetentajām iestādēm un citu ES dalībvalstu kompetentajām iestādēm, palīdzot kontaktu un tiesu iestāžu sadarbības kriminālietās veidošanā attiecībā uz citas ES dalībvalsts lēmumiem. Horvātijas Republikas Tieslietu ministrija parasti piedalās procedūrā, lai izpildītu nosacījumu, kas izriet no Akta 91. panta 1. paragrāfa 3. apakšpunkta, un sniedz informāciju gadījumā, ja sprieduma valsts lūdz piekrišanu sertifikāta pārsūtīšanai uz Horvātiju.	Akta 5. panta 5. paragrāfs

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz Akta pantu
5.	Notiesātās personas nodošana izpildes valstij ir jāizpilda 30 dienu laikā, skaitot no dienas, kad lēmums par Horvātijas sprieduma atzīšanu kļuvis galīgs.	Akta 108. panta 1. paragrāfs
6.	Horvātijas kompetentā tiesa nekavējoties informē izpildes valsts kompetentās iestādes par visiem lēmumiem un pasākumiem, kas ir iemesls, kāpēc brīvības atņemšanas sodu vairs nevar izpildīt, vai kas ir iemesls, kāpēc brīvības atņemšanas sodu nevar izpildīt pēc noteikta laika.	Akta 111. pants
Gadījumā, ja Horvātija ir izpildes valsts, kurai ir pārsūtīts citas ES dalībvalsts spriedums, lai to atzītu un izpildītu Horvātijā		
1.	Pēc citas ES dalībvalsts sprieduma/ lēmuma un attiecīgā apliecinošā dokumenta par soda atzīšanu un izpildi saņemšanas, kompetentā tiesa sāk atzīšanas un izpildes procedūru un *ex officio* pārbauda iesniegto spriedumu un sertifikātu saskaņā ar Aktu. Sprieduma valsts kompetentās tiesu iestādes pieņemtie lēmumi tiek izpildīti, ja šie lēmumi un iesniegtā attiecīgā dokumentācija ir iztulkoti horvātu valodā. Ārkārtas gadījumos tiek pieņemts tulkojums angļu valodā, ievērojot savstarpības principu (*condition of reciprocity*).	Akta 91. panta 1. paragrāfs Akta 9. panta 1. paragrāfs
Problemātika, risinājumi un labā prakse **Problemātika, risinājumi un labā prakse**	Piemērojot Akta 91. panta 1. paragrāfa 2. apakšpunktu, **kā izpildes valstij, tiesām rodas praktiska rakstura problēma sprieduma atzīšanas procesā, ja notiesātā persona ir Horvātijas pilsonis, bet personai nav pastāvīgas vai pagaidu dzīvesvietas Horvātijā.** ***Šādos gadījumos kompetentā tiesa pieprasa, lai notiesātā persona tiktu tieši izraidīta uz Horvātiju, tiklīdz tā tiek atbrīvota no soda izpildes, pamatojoties uz izraidīšanas vai izsūtīšanas rīkojumu, kas iekļauts spriedumā vai tiesas vai administratīvā lēmumā, vai jebkurš cits pasākums, kas veikts, ņemot vērā spriedumu.*** Kompetentā tiesa arī lūdz izraidīšanas vai izsūtīšanas rīkojumu kā papildu dokumentāciju, ja tas ir nepieciešams. Ja izraidīšana vai izsūtīšana tika piemērota, nenorādot valsti - Horvātiju, saskaņā ar Akta 91. panta 1. paragrāfa 2. apakšpunktu un Augstākās tiesas tiesu praksi, tiesai ir jāatsakās atzīt spriedumu un izpildīt sodu. Šādu darbību kompetentās tiesas uzskata par šķērsli šajās procedūrās.	
2.	Gadījumos, kad Horvātijas Republikas Tieslietu ministrija dod piekrišanu sprieduma valstij pārsūtīt Horvātijai spriedumu, ar kuru nosaka brīvības atņemšanu vai pasākumus, kas saistīti ar brīvības atņemšanu, ar mērķi to atzīt, ar notiesātās personas piekrišanu, Horvātijas	Akta 91. panta 2. paragrāfs

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz Akta pantu
	Republikas Tieslietu ministrija ņem vērā mērķi vienkāršot personas sociālo rehabilitāciju. Horvātijas Republikas Tieslietu ministrija, izmantojot Probācijas dienestu, nosaka notiesātās personas dzīvesvietu vai viņa ģimenes dzīvesvietu un to, vai personai ir kāds īpašums Horvātijā, vai ir kādi citi attiecīgi personiski vai sociālie apstākļi, kas šo personu saista ar Horvātiju.	
Problemātika, risinājumi un labā prakse	**Kad Horvātija ir izpildes valsts, kompetentās tiesas ņem vērā veselību, īpašības, ģimenes un īpašuma apstākļus, kā arī citus būtiskus apstākļus, kas saistīti ar notiesāto personu.** **Horvātija apliecinošo dokumentu parasti izsniedz, ja notiesātā persona apliecinošā dokumenta izsniegšanas procedūras laikā atrodas Horvātijas Republikas teritorijā un ir pieprasījusi vai piekrīt pārsūtīt spriedumu un apliecinošo dokumentu.**	
3.	Kompetentā tiesa nolemj par ārvalstu sprieduma atzīšanu un izpildi laikposmā, kas nepārsniedz 90 dienas.	Akta 93. panta 1. paragrāfs
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Lai arī atzīšanas procedūra ir steidzama, **sprieduma valsts kompetentās iestādes dažreiz nesniedz papildu informāciju un dokumentāciju 7 dienu laikā/termiņā, kuru nosaka nacionālie tiesību akti**. Kā izpildes valsts, Horvātija dažkārt saskaras ar kavēšanos un likumā noteikto termiņu pārsniegšanu, visbiežāk tāpēc, ka ir jāpieprasa papildu informācija vai dokumentācija, kas attiecas uz lēmumu. ***Šādos gadījumos elektroniskie pasti tiek sūtīti vairākkārt, lai paātrinātu procedūru.*** Papildu informācijas neiesniegšanas gadījumā lēmumu pieņem, pamatojoties uz esošo lietas dokumentāciju. Kā izpildes valsts, Horvātija visos gadījumos cenšas rīkoties īpaši ātri.	
4.	Kompetentā tiesa var pieņemt lēmumu par ārvalsts sprieduma atzīšanu un izpildi vai lēmumu par atteikumu atzīt un izpildīt ārvalstu spriedumu, ja ir izpildītas prasības attiecīgajam lēmuma veidam, ko nosaka likums. Kompetentā tiesa pieņem šos lēmumus sprieduma veidā.	Akta 93. panta 1. paragrāfs Akta 94. pants
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Attiecībā uz neatzīšanas un neizpildes pamatiem līdz šim Horvātija ir saskārusies ar visiem Akta 94. panta 1. paragrāfā noteiktajiem pamatiem. Apliecinošais dokuments bija nepilnīgs vai acīmredzami neatbilst spriedumam, un tas nav aizpildīts vai labots termiņā, kas nepārsniedz tiesas noteikto - septiņu darba dienu laikā, kā arī kritēriji, kas noteikti Akta 91. panta 1. paragrāfa 1. un 2. apakšpunktā (pilsonība, dzīvesvieta/izraidīšana vai izsūtīšana) nav izpildīti, soda izpilde būtu pretrunā ar *ne bis in idem* principu, un nodarījums, uz kuru balstās spriedums, nav likumpārkāpums saskaņā ar valsts tiesību aktiem.	

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz Akta pantu
5.	Notiesātajai personai un kompetentajam Valsts advokāta birojam ir tiesības pārsūdzēt lēmumu par ārvalsts sprieduma atzīšanu un izpildi 8 dienu laikā, skaitot no sprieduma pasludināšanas dienas. Astoņu dienu laikā no dienas, kad puses ir saņēmušas pirmās instances lēmumu, ir tiesības pārsūdzēt Horvātijas Republikas Augstākajā tiesā apgabaltiesas lēmumu. Augstākajai tiesai jāpieņem lēmums par šo apelāciju piecpadsmit dienu laikā no tās saņemšanas dienas.	Akta 93. panta 2. paragrāfs
6.	Kad kompetentā tiesa ir noteikusi prasības ārvalsts sprieduma daļējai atzīšanai, tā pirms lēmuma pieņemšanas par atteikšanos atzīt un izpildīt sodu sazinās ar sprieduma valsts kompetento iestādi, lai panāktu vienošanos par daļēju ārvalsts sprieduma atzīšanu un soda izpildi, ja šāda vienošanās ir iespējama.	Akta 95. pants
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Attiecībā uz daļēju sprieduma atzīšanu un izpildi, **Horvātija ir piemērojusi šo juridisko institūtu gadījumos, kad sprieduma valsts ir izsniegusi apliecinošo dokumentu par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem, un daži no nodarījumiem nav noziedzīgi nodarījumi (piemēram, narkotiku glabāšana, kas saskaņā ar Horvātijas likumiem ir kriminālpārkāpums).** Vairākos gadījumos, kad ir notikusi daļēja sprieduma atzīšana un izpilde, tika veikta sazināšanās ar sprieduma valsts kompetento iestādi, un tika panākta vienošanās par daļēju sprieduma atzīšanu un soda izpildi attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas ir noziedzīgi nodarījumi un par kuriem ir izpildīti atzīšanas nosacījumi.	
7.	Horvātijas kompetentā tiesa atliek lēmumu par sprieduma atzīšanu un izpildi, ja attiecīgais apliecinošais dokuments nav pilnīgs vai neatbilst iesniegtajam spriedumam. Šajā gadījumā tiesa nosaka laika posmu, kas nepārsniedz septiņas darba dienas, kurā sprieduma valsts var iesniegt grozītu vai labotu sertifikātu.	Akta 96. pants
8.	Pirms lēmuma pieņemšanas par atteikšanos atzīt un izpildīt citas ES dalībvalsts spriedumu, kompetentā tiesa sazinās un konsultējas ar sprieduma valsts kompetento iestādi un, ja nepieciešams, pieprasa papildu datus/ informāciju.	Akta 94. panta 3. paragrāfs
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Horvātijā **ir bijušas situācijas, kuru ietvaros tiek meklēti papildu dati.** ***Tādā gadījumā tiek noteikts laika posms, kas nepārsniedz septiņas darba dienas, datu iesniegšanai.***	

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz Akta pantu
	Lai arī atzīšanas procedūra ir steidzama, **sprieduma valsts kompetentās iestādes dažreiz nesniedz papildu informāciju un dokumentāciju septiņu dienu termiņā, ko nosaka nacionālie tiesību akti.** ***Šādā gadījumā elektroniskie pasti tiek sūtīti vairākkārt, lai paātrinātu procedūru.*** Papildu informācijas neiesniegšanas gadījumā lēmumu pieņem, pamatojoties uz esošo lietas dokumentāciju.	
9.	Kompetentā tiesa rakstveidā tieši informē sprieduma valsts kompetento iestādi par pieņemto lēmumu (starp citiem apstākļiem, par kuriem tiesa informē sprieduma valsti, kā noteikts Aktā).	Akta 93. panta 4. paragrāfs
10.	Ja notiesātās personas atrašanās vieta ir sprieduma valstī, šo personu pārved uz Horvātiju ne ilgāk kā 30 dienu laikā, skaitot no dienas, kad attiecīgais lēmums kļuvis galīgs.	Akta 99. pants
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Kā izpildes valsts, Horvātija ir saskārusies ar situācijām, kuru ietvaros cietuma sods tika mainīts sprieduma atzīšanas procedūras laikā, sakarā ar to, ka tā ilgums nebija saskaņā ar nacionālajiem tiesību aktiem. Piemēram, Horvātijas Republikas kriminālliikumā nav paredzēts mūža ieslodzījums, tāpēc Horvātijā šis sods ir harmonizēts saskaņā ar Pamatlēmuma 2008/909 8. pantu, nosakot visstingrāko cietumsodu saskaņā ar Akta 22. pantu.	
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Turklāt, kā izpildes valsts, **Horvātija ir saskārusies ar sprieduma valstī izciestā brīvības atņemšanas soda laika skaitīšanas problēmām**, jo dažas sprieduma valstis brīvības atņemšanas soda izciešanas laiku izsaka dienās, kas, pārrēķinot uz gadiem un mēnešiem, neatbilst dokumentācijai, ko iesniegusi sprieduma valsts.	

6. DARBĪBAS, KAS JĀVEIC SPRIEDUMA UN IZPILDES VALSTIJ SASKAŅĀ AR PAMATLĒMUMU 2008/947 UN NACIONĀLAJIEM TIESĪBU AKTIEM, NORĀDES UZ PRAKTISKĀS PIEMĒROŠANAS PROBLEMĀTIKU, RISINĀJUMIEM UN LABO PRAKSI

Darbības, kas jāveic Partnervalstīm, kad tās ir sprieduma un izpildes valsts, saskaņā ar Pamatlēmumu 2008/947 un nacionālajiem tiesību aktiem, kā arī norādes uz praktiskās piemērošanas problemātiku, risinājumiem un labo praksi (best *practice*) norādītas turpmākajās apakšnodaļās.

6.1. Latvija

Darbības, kas jāveic, kad Latvija ir sprieduma un izpildes valsts, saskaņā ar Pamatlēmumu 2008/947 un KPL, kā arī norādes uz praktiskās piemērošanas problemātiku, risinājumiem un labo praksi (*best practice*) norādītas turpmāk esošajā tabulā:

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz KPL pantu
Gadījumā, ja Latvija ir sprieduma valsts, un nepieciešama Latvijā pieņemtā nolēmuma par alternatīvo sankciju nosūtīšana izpildīšanai citā ES dalībvalstī		
1.	Ja nav iespējams izpildīt Latvijā pieņemto tiesas nolēmumu par alternatīvo sankciju, jo notiesātais ir atgriezies vai iesniedzis iesniegumu, ka vēlas atgriezties pastāvīgajā dzīvesvietā citā Eiropas Savienības dalībvalstī, tiesa, kura taisījusi spriedumu pirmajā instancē, jautājumu izlemj tiesas sēdē un nolēmumu kopā ar īpašas formas apliecinājumu nosūta Tieslietu ministrijai. Saskaņā ar Pamatlēmumu 2008/947 un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, izpildīšanai citā ES dalībvalstī var tikt nosūtīts arī prokurora priekšraksts par sodu.	KPL 841. panta pirmā daļa Pamatlēmuma 2008/947 2. panta 1. un 5. punkts, 5. pants
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Šajā darbības solī novērojams, ka: - **Par labo praksi būtu atzīstams, ka Valsts probācijas dienests, piemēram, sūtot ierosinājumu, informē tiesu par notiesātajai personai noteiktajiem probācijas pasākumiem/pienākumiem nosacītā soda laikā.**	

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz KPL pantu
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Lietuvā prakse ir tāda, ka probācijas dienests iesniedz tiesai īpašās formas apliecinošā dokumenta projektu, lēmumu par alternatīvo sankciju un notiesātās personas lūgumu, ja tas tiek iesniegts. Tiesa, pieņemot lēmumu, norāda arī personai noteiktos pasākumus. Horvātijā tiesas ir kompetentas iestādes, kas pieņem lēmumu par probācijas pasākumu piemērošanu notiesātajai personai nosacītā soda laikā, tāpēc kompetentā tiesa lēmumā/spriedumā norāda notiesātai personai noteiktos pienākumus. - Horvātijā prokurora priekšraksts par sodu varētu tikt atzīts, saskaņā ar Akta 112. panta 1. punktu un Pamatlēmuma 2008/947 1. panta 2. punktu. Horvātijā tiek atzīts: 1) spriedums, ar kuru tiek piespriests brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts pasākums, kad tiek piespriesta notiesātās personas nosacīta atbrīvošana, un spriedums, ar kuru nosacīti atlikts sods, noteikts nosacīts sods vai alternatīva sankcija; 2) probācijas lēmumi; 3) atbildības nodošana par probācijas pasākumu un alternatīvo sankciju uzraudzību; 4) visus citus kompetento iestāžu lēmumus, kas saistīti ar lēmumiem, kas uzskaitīti 1. līdz 3. punktā.	
2.	Latvijā pieņemtā nolēmuma par alternatīvo sankciju nosūtīšana izpildīšanai citai ES dalībvalstij:	KPL 841. vai 842. pants
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Šajā darbības solī novērojams, ka **nolēmumā netiek norādīti notiesātajai personai noteiktie probācijas pasākumi/pienākumi**, jo Latvijā, saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 119.[1] pantu, tā ir Valsts probācijas dienesta kompetence. ***Būtu ieteicams Latvijas sodu izpildes kodeksa 155. pantā paredzētos pienākumus, kuri ir obligāti visiem nosacīti notiesātajiem saskaņā ar likumu, norādīt īpašas formas apliecinājumā.***	
2.1.	Nosūtīšana izpildīšanai citai ES dalībvalstij, kurā atrodas notiesātās personas pastāvīgā dzīvesvieta TM, saņēmusi no tiesas nolēmumu kopā ar īpašas formas apliecinājumu, nodrošina apliecinājuma tulkojumu, sagatavo informāciju par Krimināllikumā noteikto notiesājoša sprieduma izpildīšanas noilgumu un nosūta šos dokumentus attiecīgajai ES	KPL 841. pants KPL 841. panta piektā daļa

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz KPL pantu
	dalībvalstij. TM visus materiālus vienlaikus nosūta tikai vienai ES dalībvalstij.	
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Šajā darbības solī novērojams, ka **īpašas formas apliecinājums netiek aizpildīts pilnīgi un precīzi, proti, ļoti reti tiek aizpildīts īpašas formas apliecinājuma g) punkta 1. apakšpunkts, kā arī j) punkta 4. apakšpunkts.** ***Būtu ieteicams aizpildīt īpašas formas apliecinājuma g) punkta 1. apakšpunktu****, proti, sniegt pilnīgu un precīzu informāciju par nodarījuma faktiem un apstākļiem, būtību, juridisko klasifikāciju, piemēram, veidlapā norādot/iekopējot izvilkumu no attiecīgā Latvijas Republikas Kriminālliikuma panta,* ***kā arī pievērst uzmanību īpašas formas apliecinājuma j) punkta 4. apakšpunktam.***	
2.2.	Nosūtīšana izpildīšanai citai ES dalībvalstij, kas nav notiesātās personas pastāvīgā dzīvesvieta TM, saņēmusi no tiesas nolēmumu kopā ar īpašas formas apliecinājumu, nodrošina apliecinājuma tulkojumu, sagatavo informāciju par Kriminālliikumā noteikto notiesājoša sprieduma izpildīšanas noilgumu un nosūta šos dokumentus attiecīgajai ES dalībvalstij KPL 841. pantā noteiktajā kārtībā.	KPL 842. pants KPL 842. panta piektā daļa
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Šajā darbības solī novērojams, ka **īpašas formas apliecinājums netiek aizpildīts pilnīgi un precīzi, proti, ļoti reti tiek aizpildīts īpašas formas apliecinājuma g) punkta 1. apakšpunkts, kā arī j) punkta 4. apakšpunkts.** ***Būtu ieteicams aizpildīt īpašas formas apliecinājuma g) punkta 1. apakšpunktu****, proti, sniegt pilnīgu un precīzu informāciju par nodarījuma faktiem un apstākļiem, būtību, juridisko klasifikāciju, piemēram, veidlapā norādot/iekopējot izvilkumu no attiecīgā Latvijas Republikas Kriminālliikuma panta,* ***kā arī pievērst uzmanību īpašas formas apliecinājuma j) punkta 4. apakšpunktam.***	
3.	Nepieciešamības gadījumā var tikt pieprasīta papildu informācija, piemēram,: 1) Informācija par notiesātās (probācijas uzraudzībai pakļautās) personas pienākumiem probācijas uzraudzības laikā; 2) Lūgums sniegt informāciju/papildināt īpašas formas apliecinājumu, u.c. papildu informācija.	___

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz KPL pantu
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Šajā darbības solī novērojams, ka **dažas ES dalībvalstis, pieprasot sniegt papildu informāciju, nosaka termiņu līdz kuram jāiesniedz informācija. Bieži vien termiņš nav saprātīgs, tādēļ Latvijas puse nevar paspēt sagatavot nepieciešamos dokumentus.** ***Būtu ieteicams:*** *1)* ***ES dalībvalstīm noteikt saprātīgu termiņu papildu informācijas iesniegšanai****, ņemot vērā šādus* ***kritērijus****:* ***- dokumentu nosūtīšanas laiks;*** ***- dokumentu tulkojuma sagatavošanas laiks;*** ***- dokumentu sagatavošanas laiks.*** *2)* ***Latvijas tiesām ievērot ES dalībvalstu noteikto sapratīgo termiņu un sniegt precīzu papildu informāciju.***	
4.	Ja ir nosūtīts lūgums par noteiktās alternatīvās sankcijas izpildīšanu citā ES dalībvalstī un ir saņemta šīs valsts piekrišana, TM informē par to iesnieguma iesniedzēju un tiesu, kura kontrolē sprieduma pilnīgu izpildīšanu, notiesāto, kā arī viņa pārstāvi gadījumos, kad šis pārstāvis ir iesniedzis lūgumu.	KPL 812. panta pirmā daļa
5.	Pēc citas ES dalībvalsts informācijas saņemšanas par soda izciešanas beigām TM informē par to tiesu un soda izpildīšanas iestādi.	KPL 812. panta otrā daļa
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Šajā darbības solī novērojams, ka **bieži citas ES dalībvalstis nesniedz informāciju par Latvijas probācijas pasākumu izpildi.** *Attiecīgi tiesām tomēr* ***būtu ieteicams, kontrolēt probācijas pasākumu izpildes gaitu.*** *Piemēram, pēc kāda laika, ja ilgstoši nav saņemta informācija no citas ES dalībvalsts,* ***Latvijas tiesai (attiecīgajā gadījumā probācijas iestādei) būtu jānosūta atgādinājums citai ES dalībvalstij ar lūgumu sniegt informāciju par lietas izpildes gaitu.***	
Gadījumā, ja Latvija ir izpildes valsts, kurai ir pārsūtīts citas ES dalībvalsts spriedums, lai to atzītu un izpildītu Latvijā		
1.	TM, saņēmusi citas ES dalībvalsts nolēmumu par alternatīvo sankciju noteikšanu un īpašas formas apliecinājumu, 10 dienu laikā, bet, ja materiālu apjoms ir sevišķi liels, 30 dienu laikā, izskata un pārbauda materiālus KPL 754. pantā noteiktajā kārtībā	KPL 754. un 804. pants

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz KPL pantu
2.	Pēc pārbaudes TM nekavējoties nolēmumu par alternatīvo sankciju kopā ar materiāliem nosūta tiesai, par to informējot citu Eiropas Savienības dalībvalsti.	KPL 754. panta ceturtā daļa un 804. panta pirmā daļa
3.	Rajona (pilsētas) tiesas tiesnesis 30 dienu laikā rakstveida procesā izskata citas ES dalībvalsts lūgumu par šajā valstī piespriestā soda izpildīšanu un, izvērtējis nosacījumus un atteikuma iemeslus, pieņem lēmumu par nolēmuma par alternatīvo sankciju atzīšanu un izpildīšanu, ievērojot šā likuma 759. un 760. pantā minētos nosacījumus un kārtību. Gadījumā, ja citas ES dalībvalsts sniegtā informācija nav pietiekama, TM vai tiesa ar TM starpniecību var pieprasīt papildu informāciju vai dokumentus, nosakot to iesniegšanas termiņu.	KPL 750., 751., 759., 802., 803. un 805. panta pirmā daļa KPL 754. panta piektā daļa
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Šajā darbības solī novērojams, ka **Latvijas tiesas ne vienmēr pieprasa papildu informāciju, un tāpēc Latvijas tiesas pieņem lēmumu par atteikšanos atzīt un izpildīt citas ES dalībvalsts tiesas nolēmumu.** *Lai veicinātu noteikto probācijas pasākumu izpildi,* ***Latvijas tiesām būtu nepieciešams daudz biežāk izmantot iespēju pieprasīt papildu informāciju.***	
3.1.	Lēmums par piekrišanu atzīt spriedumu un izpildīt citā ES dalībvalstī piespriesto sodu	KPL 759. panta pirmā daļa, 802. pants un 805. panta pirmā daļa
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Šajā darbības solī novērojams, ka **praksē Latvijas tiesas nepareizi formulē tiesas lēmumu.** Latvijas tiesas praksē pieņem, piemēram: - lēmumu apmierināt lūgumu un pārņemt pilsoni; - lēmumu apmierināt lūgumu un izpildīt spriedumu. ***Saskaņā ar KPL 759. pantu, Latvijas tiesai jāpieņem lēmums piekrist atzīt spriedumu un izpildīt citā ES dalībvalstī piespriesto sodu (t.i. noteiktās alternatīvās sankcijas).***	
3.2.	Lēmums par atteikšanos atzīt spriedumu un izpildīt citā dalībvalstī piespriesto sodu	KPL 759. panta pirmā daļa, 803. pants un 805. panta pirmā daļa

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz KPL pantu
Problemātika, risinājumi un labā prakse	**Saskaņā ar KPL 759. pantu, Latvijas tiesai jāpieņem lēmums par atteikšanos atzīt spriedumu un izpildīt citā ES dalībvalstī piespriesto sodu (t.i. noteiktās alternatīvās sankcijas).**	
4.	Šīs tabulas 3. punktā minētais lēmums nav pārsūdzams, un par pieņemto lēmumu tiesnesis paziņo citā ES dalībvalstī notiesātajai personai un ar TM starpniecību — citai ES dalībvalstij un tajā notiesātajai personai, ja tā atrodas šajā dalībvalstī. Vienlaikus ar paziņojumu par šīs tabulas 3. punktā minēto lēmumu tiesnesis informē citā ES dalībvalstī notiesāto personu un prokuroru par tiesībām 10 dienu laikā no paziņojuma saņemšanas dienas iesniegt iebildumus pret Latvijā izpildāmās alternatīvās sankcijas noteikšanu rakstveida procesā, pieteikt noraidījumu tiesnesim, iesniegt viedokli par Latvijā izpildāmās alternatīvās sankcijas noteikšanu, kā arī par lēmuma pieejamības dienu.	KPL 759. panta trešā daļa KPL 760. panta ceturtā daļa
5.	Pēc KPL 759. panta pirmās daļas 1. punktā minētā lēmuma pieņemšanas tiesnesis Latvijā izpildāmo sodu nosaka rakstveida procesā, ja pret to neiebilst citā ES dalībvalstī notiesātā persona un prokurors.	KPL 760. panta pirmā un ceturtā daļa, KPL 805. panta pirmā daļa
6.	Tiesnesis pieņem lēmumu par Latvijā izpildāmās alternatīvās sankcijas noteikšanu.	KPL 760., 802. un 805. pants
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Šajā darbības solī novērojams, ka **ir gadījumi, kuros Valsts probācijas dienests līdz precizēt no kura brīža jāsāk skaitīt pārbaudes laiks.** ***Būtu ieteicams lēmumā par Latvijā izpildāmās alternatīvās sankcijas noteikšanu noteikt, no kura brīža skaitāms pārbaudes laiks.***	
7.	Tiesa šīs tabulas 6. punktā minēto lēmumu nodod izpildei.	KPL 634. panta ceturtā daļa
8.	Par šīs tabulas 6. punktā minēto lēmumu tiek paziņots – personai, kurai noteikta alternatīva sankcija, TM, citas ES dalībvalsts kompetentajai iestādei.	___

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz KPL pantu
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Šajā darbības solī novērojams, ka **tiek novērota tendence, ka, lēmumi, kas jānosūta citai ES dalībvalstij informācijai, netiek apzīmogoti ar atzīmi par stāšanos spēkā.** ***Būtu ieteicams nosūtot lēmumus citai ES dalībvalstij, Latvijas tiesai sniegt informāciju par datumu, kurā lēmums ir stājies spēkā.***	
9.	Pēc tiesas paziņojuma saņemšanas TM informē attiecīgo ES dalībvalsti par noteiktās alternatīvās sankcijas izpildīšanas pabeigšanu.	KPL 763. panta otrās daļas 5. punkts
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Šajā darbības solī novērojams, **ka bieži informācija par probācijas/alternatīvo pasākumu izpildīšanas pabeigšanu, netiek sniegta.** ***Būtu ieteicams Latvijas tiesām kontrolēt lēmuma izpildes procesu, un laicīgi sniegt informāciju par citas ES dalībvalsts noteikto probācijas/alternatīvo sankciju izpildīšanas pabeigšanu Latvijas teritorijā.***	

Ņemot vērā iepriekš norādītās darbības, kas jāveic sprieduma un izpildes valstij, saskaņā ar Pamatlēmumu 2008/947 un KPL, kā arī norādes uz praktiskās piemērošanas problemātiku, risinājumiem un labo praksi (*best practice*), Latvijas tiesām būtu ieteicams veidot vienotu tiesu praksi attiecībā uz probācijas/alternatīvo pasākumu noteikšanu un izpildīšanu ES dalībvalstīs, sekmēt pilnīgas un precīzas informācijas sniegšanu ES dalībvalstīm.

ES tiesas prakse saistībā ar Pamatlēmumu 2008/947

2020. gada 26. martā ES tiesas pirmā palāta ir pasludinājusi spriedumu[21], saistībā ar Pamatlēmumu 2008/947 un to, ka Latvijas tiesas, nosakot nosacīto sodu, tiesas nolēmumos, kā arī īpašas formas apliecinājumos nenorāda probācijas pasākumus. Šādu Latvijas tiesu darbību rezultātā, citai ES dalībvalstij nav saprotams, kādi probācijas pasākumi ir noteikti un kādi probācijas pasākumi ir jāpilda.

Piemērojot nosacītu sodu saskaņā ar Latvijas Republikas 55. pantu, personai tiek vienlaikus noteikti arī Latvijas sodu izpildes kodeksa 155. pantā paredzētie pienākumi, kuri ir obligāti visiem nosacīti notiesātajiem saskaņā ar likumu, neatkarīgi no tā, vai šie pienākumi ir norādīti tiesas spriedumā vai Valsts probācijas dienesta lēmumā, tie ir jānorāda īpašas formas apliecinājumā.

Latvijas sodu izpildes kodeksa 155. pantā noteiktie obligātie pienākumi atbilstu šādiem īpašas formas apliecinājuma j) punkta 4. apakšpunktā noteiktajām probācijas vai alternatīvajām sankcijām:

- pienākums notiesātajai personai informēt konkrētu iestādi par dzīvesvietas vai darba vietas maiņu;
- pienākums, kas ietver ierobežojumus attiecībā uz izpildes valsts teritorijas atstāšanu;
- pienākumi, kas attiecas uz dzīvesveidu, pastāvīgo dzīvesvietu, izglītību, apmācību, atpūtas pasākumiem vai nosacījumiem saistībā ar profesionālo darbību;
- pienākums noteiktos laikos pieteikties konkrētā iestādē;
- pienākums sadarboties ar probācijas uzraugu vai ar sociālā dienesta pārstāvi, kam ir pienākumi saistībā ar notiesātām personām.

[21] Sk. Tiesas (pirmās palātas) 2020. gada 26. marta spriedumu lietā C-2/19. Pieejams: http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=224731&pageIndex=0&doclang=LV&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=924713. Aplūkots: 01/07/2020.

6.2. Lietuva

Darbības, kas jāveic, kad Lietuva ir sprieduma un izpildes valsts, saskaņā ar Pamatlēmumu 2008/947 un nacionālajiem tiesību aktiem, kā arī norādes uz praktiskās piemērošanas problemātiku, risinājumiem un labo praksi (*best practice*) norādītas turpmāk esošajā tabulā:

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz Likuma pantu
Gadījumā, ja Lietuva ir sprieduma valsts, un nepieciešama Lietuvā pieņemtā nolēmuma par alternatīvo sankciju nosūtīšana izpildīšanai citā ES dalībvalstī		
1.	Ja notiesātā persona ir atgriezusies vai iesniegusi iesniegumu, ka vēlas atgriezties pastāvīgajā dzīvesvietā citā ES dalībvalstī, rajona tiesa probācijas dienesta teritorijā rīkojas pēc probācijas dienesta pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas, izlemj lietu tiesas sēdē un nosūta lēmumu kopā ar īpašas formas sertifikātu (arī apliecinošais dokuments, sertifikāts) citas ES dalībvalsts kompetentajai iestādei vai tās centrālajai iestādei, ja tā ir iecelta.	Likuma 33., 35. un 36. pants
Problemātika, risinājumi un labā prakse	**Probācijas dienests tiesai nodrošina īpašās formas sertifikāta projektu, lēmumu par alternatīvo sankciju piemērošanu un notiesātās personas lūgumu, ja tas tiek iesniegts (Likuma 34. pants).**	
2.	Tiesa lietu izskata mutiski. Tiesa uzaicina prokuroru, notiesāto personu, ja tā atrodas Lietuvas Republikā, aizstāvības advokātu, probācijas dienesta pārstāvi. Minēto personu prombūtne neaptur procesu, ja vien tiesa neuzskata minēto personu klātbūtni par obligātu. Pēc lēmuma pieņemšanas tiesa lēmumu paziņo notiesātajai personai un viņa advokātam, probācijas dienesta pārstāvim un prokuroram; viņiem tiek izsniegtas arī lēmuma kopijas. Tiesa lēmuma kopijas nosūta personām, kuras nepiedalījās lēmuma paziņošanā nekavējoties, bet ne vēlāk kā nākamajā darba dienā. Lēmumu var pārsūdzēt (saskaņā ar KPK 364. pantu).	Likuma 35. pants

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz Likuma pantu
3.	Kad lēmums par lēmuma nosūtīšanu stājas spēkā, sertifikātu aizpilda 3 darba dienu laikā. Tiesa sertifikātu kopā ar lēmumu par noteikto sankciju, kas nav saistīta ar brīvības atņemšanu, vai lēmumu par probāciju, nosūta tieši citas ES dalībvalsts kompetentajai iestādei vai centrālajai iestādei, ja tāda ir iecelta. Lēmums tiek pārsūtīts ar jebkādiem līdzekļiem, kas dod iespēju pārsūtīt rakstisko dokumentu un ļauj citai ES dalībvalstij noteikt tā autentiskumu. Dokumentus vienlaikus var pārsūtīt vienai ES dalībvalstij. Tiesa nodrošina sertifikāta tulkojumu.	Likuma 36. pants
4.	Pēc citas ES dalībvalsts kompetentās iestādes pieprasījuma tiesa ne vēlāk kā 10 dienu laikā pārsūta lēmuma un/vai sertifikāta oriģinālus vai apstiprinātas kopijas, kā arī lēmuma vai tā būtisko daļu tulkojumus iepriekšminētajā valodā. Nosūtot šos dokumentus, tiesa var lūgt sniegt informāciju par maksimālo sankciju rīcībai, kas personai piespriežama saistībā ar brīvības atņemšanu vai citu pasākumu, ko varētu noteikt, ja persona izvairās no sankcijas izpildes.	Likuma 36. pants
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Ir daži gadījumi, kad pēc sertifikāta un lēmuma nosūtīšanas citas ES dalībvalsts kompetentajai iestādei, Lietuvas tiesa atgūst izpildes tiesības, jo notiesātajai personai nebija dzīvesvietas šajā ES dalībvalstī. **Viens no šīs situācijas rašanās iemesliem ir tāds, ka probācijas dienests nav savācis un iesniedzis tiesai visu informāciju kopā ar pieprasījumu tiesai (dažreiz specifiskas informācijas iegūšana prasa pārāk daudz laika).** ***Probācijas dienestiem un citu ES dalībvalstu kompetentajām iestādēm ieteicams ciešāk sadarboties un vēl precīzāk konsultācijās noteikt nepieciešamo informāciju.*** **Ir labās prakses piemēri gadījumos, kad citu ES dalībvalstu kompetentās iestādes ir ieinteresētas procedūrā un pieprasa papildu informāciju.**	

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz Likuma pantu
Problemātika, risinājumi un labā prakse		
5.	Pēc citas ES dalībvalsts kompetentās iestādes paziņojuma saņemšanas, ka ir pieņemts lēmums atzīt un izpildīt lēmumu par sankciju, kas nav saistīta ar brīvības atņemšanu, vai lēmumu par probāciju, tiesa informē notiesāto, ja viņš atrodas Lietuvā, un probācijas dienestu.	Likuma 37. pants
6.	Probācijas dienests informē citas ES dalībvalsts kompetento iestādi par nepieciešamību mainīt alternatīvo sankciju vai probācijas dienestu; kā arī par tiesību atgūšanu lēmuma izpildei (ja dažas no tiesībām patur Lietuvas varas iestādes).	Likuma 38. pants
Gadījumā, ja Lietuva ir izpildes valsts, kurai ir pārsūtīts citas ES dalībvalsts spriedums, lai to atzītu un izpildītu Lietuvā		
1.	Rajona (pilsētas) tiesas tiesnesis rakstiskā procedūrā izskata citas ES dalībvalsts lūgumu izpildīt šajā valstī piespriesto sodu un, novērtējis izpildes nosacījumus un atteikuma iemeslus, pieņem lēmumu par lēmuma par alternatīvām sankcijām atzīšanu un izpildi. Lēmumu pieņem ne vēlāk kā 45 dienas pēc citas ES dalībvalsts lēmuma par alternatīvo sankciju piemērošanu un īpašas formas sertifikāta saņemšanas. Likumā noteiktajos gadījumos tiesa pirms lēmuma pieņemšanas savlaicīgi konsultējas ar citas ES dalībvalsts kompetento iestādi un vajadzības gadījumā noteiktā termiņā pieprasa papildu paskaidrojumus vai citu informāciju. Ja noteiktajā termiņā nepieciešamā informācija netiek saņemta, tiesa pieņem lēmumu	Likuma 26. un 29. pants Likuma 26., 27. un 29. pants

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz Likuma pantu
	atteikties atzīt lēmumu. Tiesa var lūgt citas ES dalībvalsts kompetento iestādi sniegt papildu informāciju arī citās lietās. 45 dienu termiņš tiek apturēts un tiek atjaunots, saņemot pieprasītos dokumentus un informāciju. Tiesa nekavējoties, bet ne vēlāk kā nākamajā darba dienā, nosūta notiesātajai personai, advokātam, prokuroram lēmuma kopiju. Galīgo lēmumu pieņem ne vēlāk kā 60 dienas pēc sprieduma un sertifikāta saņemšanas. Izņēmuma gadījumos, ja galīgais lēmums netiek pieņemts vēlākā termiņā, tiesa informē citas ES dalībvalsts kompetento iestādi par kavējumu un tā iemesliem, kā arī par sākotnēji nepieciešamo laiku lēmuma pieņemšanai.	
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Šajā darbības posmā var novērot, ka **pieprasītā informācija ne vienmēr tiek saņemta.**	
1.1.	Lēmums atzīt spriedumu un izpildīt citā ES dalībvalstī piespriesto sodu	Likuma 26. pants
1.	Lēmums par atteikumu atzīt spriedumu un izpildīt citā ES dalībvalstī piespriesto sodu	Likuma 26. un 27. pants
2.	Šīs tabulas 1. punktā minēto lēmumu var pārsūdzēt saskaņā ar KPK 364. pantu.	Likuma 26. pants
3.	Alternatīvā sankcija tiek izpildīta Lietuvā saskaņā ar Lietuvas likumiem.	Likuma 31. pants
4.	Pēc tiesas lēmuma (veidi ir noteikti likumā) stāšanās spēkā tiesnesis ne vēlāk kā 5 darba dienu laikā tieši informē citas ES dalībvalsts	Likuma 30. pants

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz Likuma pantu
	kompetento iestādi. Probācijas dienests nekavējoties, bet ne vēlāk kā 5 darba dienu laikā, informē citas ES dalībvalsts kompetento iestādi par likumā noteiktajiem jautājumiem.	
5.	Probācijas dienests paziņo citas ES dalībvalsts kompetentajai iestādei par piemērotās alternatīvās sankcijas izpildes pabeigšanu.	Likuma 30. pants

6.3. Horvātija

Darbības, kas jāveic, kad Horvātija ir sprieduma un izpildes valsts, saskaņā ar Pamatlēmumu 2008/947 un Aktu, kā arī norādes uz praktiskās piemērošanas problemātiku, risinājumiem un labo praksi (*best practice*) norādītas turpmāk esošajā tabulā:

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz Akta pantu
Gadījumā, ja Horvātija ir sprieduma valsts, un nepieciešama Horvātijā pieņemtā nolēmuma par alternatīvo sankciju nosūtīšana izpildīšanai citā ES dalībvalstī		
1.	Kad tiek pieņemts lēmums par probācijas pasākumu vai alternatīvu sankciju noteikšanu, kompetentā iestāde, kas to pieņēmusi, nosūta lēmumu kompetentajai tiesai ar mērķi nosūtīt šo lēmumu izpildes valstij.	Akta 128. pants
Problemātika, risinājumi un labā prakse	Kompetentās tiesas ir saskārušās ar Pamatlēmuma 2008/947 piemērošanu parasti kā sprieduma valsts, gadījumos, kad Horvātija ir izsniegusi apliecinošo dokumentu saskaņā ar Akta 129. pantu, un faktu, ka notiesātā persona, kurai piemērots probācijas pasākums (visos Horvātijas gadījumos tika piemērots sabiedriskais darbs), atrodas Horvātijā. Tādēļ notiesātā persona ir lūgusi noteikt sabiedrisko darbu citā ar viņu saistītā ES dalībvalstī, izpildes valstī. **Pirms apliecinošā dokumenta izsniegšanas, it īpaši, ja izpildes valsts nav viņa/viņas pilsonības valsts vai viņš/viņa netiks izsūtīts uz to pēc probācijas termiņa beigām Horvātijā, tiek ņemti vērā daži faktori, piemēram, vecums, veselības stāvoklis, personīgie, ģimenes un notiesātās personas mantiskie apstākļi, kā arī citi attiecīgie apstākļi un iespēja sekmīgi resocializēties un iekļauties sabiedrībā.**	
2.	Tieslietu ministrija ir centrālā iestāde, kas sniedz palīdzību Horvātijas kompetentajām iestādēm un citu ES dalībvalstu kompetentajām iestādēm, palīdzot veidot kontaktus un tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās attiecībā uz citas ES dalībvalsts lēmumiem.	Akta 5. panta 5. paragrāfs
3.	Kompetentā tiesa lēmumu, ar kuru nosaka probācijas pasākumus vai alternatīvas sankcijas, ar attiecīgu sertifikātu (apliecinošo dokumentu) tieši nosūta izpildes valsts kompetentajai iestādei, lai to atzītu un izpildītu.	Akta 129. panta 1. paragrāfs
4.	Horvātijas tiesu pieņemtie lēmumi, kurus kompetentā tiesu iestāde pārsūta citai ES dalībvalstij ar mērķi tos izpildīt, tiek tulkoti izpildes valsts oficiālajā valodā vai citā valodā, kuru šī valsts pieņem.	Akta 9. panta 1. paragrāfs
Gadījumā, ja Horvātija ir izpildes valsts, kurai ir pārsūtīts citas ES dalībvalsts spriedums, lai to atzītu un izpildītu Horvātijā		
1.	Kad Horvātijas kompetentā tiesa saņem ārvalstu spriedumu vai lēmumu, ar kuru noteikti probācijas pasākumi vai alternatīvās	Akta 115. pants 1. paragrāfs

Nr. p. k.	Darbības apraksts	Atsauce uz Akta pantu
	sankcijas, un attiecīgo sertifikātu (apliecinošo dokumentu), tā sāk atzīšanas un izpildes procedūru un izskata iesniegto spriedumu/lēmumu un sertifikātu saskaņā ar likumu. Ārvalstu tiesu iestādes pieņemts lēmums tiek izpildīts, ja šis lēmums un iesniegtā attiecīgā dokumentācija ir tulkota horvātu valodā. Ārkārtas gadījumos tiek pieņemts tulkojums angļu valodā, ievērojot savstarpības principu (*condition of reciprocity*).	Akta 9. pants 1. paragrāfs
2.	Horvātijas kompetentā tiesa pieņem lēmumu par ārvalstu sprieduma/lēmuma atzīšanu un izpildi laikposmā, kas nav ilgāks par 60 dienām, ja vien tiesa neatliek lēmumu (lai iegūtu izlabotu vai pielāgotu sertifikātu no sprieduma valsts) vai arī pierāda, ka pastāv noteikts juridisks pamats atzīšanas un izpildes atteikumam saskaņā ar Aktu, un tādā gadījumā tiesa pieņem lēmumu par atteikumu atzīt un izpildīt ārvalsts lēmumu.	Akta 119. panta 1. paragrāfs Akta 115. panta 5. paragrāfs
3.	Kompetentā tiesa sazinās ar sprieduma valsts kompetento iestādi, pirms tā pieņem lēmumu par atteikumu atzīt un izpildīt ārvalstu spriedumu/lēmumu.	Akta 127. panta 2. paragrāfs
4.	Kompetentā tiesa atliek lēmuma par ārvalstu sprieduma/lēmuma atzīšanu un izpildi, ja attiecīgais sertifikāts nav pilnīgs vai neatbilst iesniegtajam spriedumam. Tādā gadījumā tiesa nosaka laikposmu, kas nav ilgāks par 7 dienām, kurā sprieduma valsts var iesniegt pielāgotu vai labotu sertifikātu.	Akta 116. pants
5.	Notiesātajai personai un kompetentajam Valsts advokāta birojam ir tiesības pārsūdzēt lēmumu par ārvalsts sprieduma atzīšanu un izpildi 8 dienu laikā, skaitot no sprieduma izsniegšanas dienas. Augstākās instances tiesa lēmumu par apelāciju pieņem 15 dienu laikā.	Akta 119. panta 2. paragrāfs
6.	Kompetentā tiesa nekavējoties rakstiski informē sprieduma valsti par pieņemto lēmumu (starp citiem apstākļiem, par kuriem tiesa informē sprieduma valsti, kā noteikts Aktā).	Akta 125. panta 1. paragrāfs
7.	Kompetentā tiesa astoņu dienu laikā nosūta galīgo lēmumu kompetentajai apgabaltiesai saskaņā ar Aktu. Šī apgabaltiesa lēmumu nosūta kompetentajam probācijas birojam un uzrauga tā izpildi.	Akta 115. panta 6. paragrāfs Akta 114. panta 1. paragrāfs

7. PAMATLĒMUMU UN NACIONĀLO TIESĪBU AKTU PIEMĒROŠANAS PROCESĀ PASTĀVOŠĀ PROBLEMĀTIKA UN RISINĀJUMI

Pamatlēmumu 2008/909 un 2008/947 un nacionālo tiesību aktu piemērošanas procesā iezīmējas problemātika, kas novērojama piemērošanas procesā kopumā, un nav attiecināma uz konkrētu darbību.

Informācijas pieprasīšana un apmaiņa dažādos procesa posmos

Latvija

Lai veicinātu ātrāku un efektīvāku savstarpējo sadarbību, gan sprieduma valstij, gan izpildes valstij ir nepieciešams regulāri savstarpēji sazināties dažādos procesa posmos, piemēram, pieprasot informāciju vai veicot informācijas apmaiņu.

Praksē novērojams, ka bieži tiesas neizmanto iespēju pieprasīt papildu informāciju, veikt informācijas apmaiņu ar citu ES dalībvalsti, kā rezultātā tiek atteikta sprieduma izpilde savā teritorijā. Attiecībā par informācijas apmaiņu, arī norādāms, ka bieži pieprasījumi sniegt papildu informāciju tiek ignorēti, piemēram, Latvijas tiesas, saņemot citas ES dalībvalsts lūgumu par brīvības atņemšanas soda pārņemšanu, nesniedz īpašas formas apliecinājuma j) punkta 2. apakšpunktā prasīto informāciju par nosacītās pirmstermiņa atbrīvošanas nosacījumiem. Šādas informācijas nesniegšana var veicināt notiesātās personas cilvēktiesību neievērošanu. Kā arī ES dalībvalstis ne vienmēr sniedz papildu informāciju pēc Latvijas tiesu pieprasījuma, tādējādi, kavējot lūguma izskatīšanu. Ja pēc Latvijas tiesas atgādinājuma saņemšanas ES dalībvalsts nesniedz nepieciešamo informāciju, tad Latvijas tiesa var pieņemt lēmumu par atteikšanos atzīt un izpildīt citas ES dalībvalsts spriedumu.

Būtu ieteicams gan sprieduma valstij, gan izpildes valstij, izmantot iespēju pieprasīt papildu informāciju, veikt informācijas apmaiņu, lai veicinātu notiesātās personas sociālo rehabilitāciju un reintegrāciju sabiedrībā. Jānorāda, ka tiesai pirms atteikt lūguma izpildi, ir iespēja atlikt lēmuma pieņemšanu līdz brīdim, kad tiks saņemta papildu informācija. Svarīgi ir atzīmēt, ka pieprasot papildu informāciju, tiesām būtu jāievēro labas sadarbības princips. Jānorāda, ka informāciju nepieciešams sniegt saprātīgā termiņā, t.i. ievērojot dokumenta nosūtīšanas/saņemšanas laiku, kā arī dokumenta tulkojuma sagatavošanai nepieciešamo laiku.

Horvātija

Kā izpildes valsts, piemērojot Pamatlēmumu 2008/909, dažreiz Horvātijas kompetentajām tiesām rodas grūtības saistībā ar to, ka sprieduma valsts kompetentās iestādes saprātīgā laika periodā nesniedz papildu informāciju un dokumentāciju. Tāpēc Horvātija kā izpildes valsts dažkārt saskaras ar kavēšanos un noteikto termiņu pārsniegšanu, kas visbiežāk rodas tāpēc, ka ir jāmeklē papildu informācija vai dokumentācija, kas attiecas uz lēmumu. Šādos gadījumos elektroniskie pasti tiek vairākkārt sūtīti, lai paātrinātu procedūru. Papildu informācijas neiesniegšanas gadījumā lēmumu pieņem, pamatojoties uz esošo lietas dokumentāciju. No otras puses, Horvātija kā sprieduma valsts šādos gadījumos cenšas rīkoties īpaši ātri.

Lietuva

Var novērot, ka dažreiz Lietuvas tiesas nesaņem pieprasīto informāciju no kompetentajām iestādēm sprieduma valstīs, kas noved pie pagarināta sprieduma atzīšanas termiņa.

Tiek novērots, ka dažreiz Lietuvas tiesas pieņem lēmumu par atteikšanos atzīt un izpildīt citas ES dalībvalsts spriedumu par brīvības atņemšanas soda izpildi, nepieprasot papildu informāciju vai neatgādinot par šo lūgumu. Var arī atzīmēt, ka dažos gadījumos pieprasījuma iesniedzēja, kompetentā iestāde attiecīgajā dalībvalstī, sniedz paziņojumu, ka papildu atgādinājums nav vajadzīgs. Tomēr šādi un līdzīgi komunikācijas jautājumi var paildzināt lēmuma pieņemšanas periodu vai atteikumu atzīt spriedumu Lietuvas tiesās. Tāpēc ir ieteicams uzlabot saziņu un sadarbību visos līmeņos, izmantojot dažādas pieejas (tīkli, sanāksmes, apmācības utt.).

Informācijas apmaiņas formāts

Latvija

Praksē novērojams, ka informācijas apmaiņa Pamatlēmumu 2008/909 un 2008/947, un KPL piemērošanas procesā kopumā notiek rakstiski papīra formātā, netiek izmantoti modernāki saziņas formāti (piemēram, elektroniskais pasts). Ir daži izņēmuma gadījumi, kuros kāda no iesaistītajām pusēm aicina informācijas apmaiņu turpināt elektroniski, lai veicinātu ātrāku un efektīvāku savstarpējo sadarbību, bet arī šādos gadījumos netiek izdarīti izņēmumi un informācijas apmaiņa tiek turpināta rakstiski papīra formātā.

Noteiktos gadījumos, piemēram, pieprasot/saņemot papildu informāciju, informācijas apmaiņu būtu ieteicams veikt elektroniski, ņemot vērā citas ES dalībvalsts sniegto informāciju par informācijas apmaiņas iespējām.

TM atzīst, ka TM, pildot centrālās iestādes funkcijas ir tieši sakari ar citu ES dalībvalstu kompetentajām iestādēm, un visos gadījumos lūgumi tiek sūtīti, izmantojot Eiropas tiesiskās sadarbības tīklu. Gadījumos, kad pastāv komunikācijas problēmas, TM var izmantot citus sazināšanas kanālus, proti, sazināties caur attiecīgās ES dalībvalsts centrālo iestādi, vai atsevišķos gadījumos lūgt palīdzību, izmantojot diplomātiskos kanālus.

Horvātija

Lai atvieglotu un paātrinātu komunikāciju un datu apmaiņu, Horvātijas kompetentās tiesas bieži izmanto elektronisko pastu kā sarakstes instrumentu. Gadījumā, ja Horvātija ir izpildes valsts, tiesas izmantojot elektronisko pastu informē sprieduma valsti par visiem lēmumiem, kas ir pieņemti sprieduma atzīšanas procedūrās, un tās arī izsniedz sprieduma valstij pirmās instances un otrās instances lēmumus pa pastu ar pavadvēstuli. Visbeidzot, kompetentās tiesas arī paziņo, kad lēmumi kļūst galīgi saskaņā ar nacionālajiem tiesību aktiem.

Lietuva

Oficiālā pasta izmantošana bieži tiek papildināta ar citiem saziņas līdzekļiem. Lietuvas tiesas sadarbojas ar citas ES dalībvalsts kompetento iestādi, izmantojot dažādus saziņas līdzekļus: pastu, elektronisko pastu, faksu, tālruni, video konferences utt. Izmantojot dažādus saziņas līdzekļus, saziņa tiek paātrināta.

Informācijas apmaiņas regularitāte

Latvija

Praksē novērojams, ka ne vienmēr komunikācija notiek regulāri, ka tiek saņemtas savlaicīgas atbildes no visām iesaistītajām pusēm.

Gadījumā, ja netiek saņemta savlaicīga atbilde no kādas no iesaistītajām pusēm, tad būtu ieteicams:

1) izmantot iespēju rakstīt atgādinājumus;
2) pārskatīt un/vai mainīt komunikācijas kanālu, piemēram, pārejot uz saziņu elektroniskā formātā.

Horvātija

Ja Horvātijas kompetentās tiesas ir kompetentā iestāde, no kuras tiek prasīta papildu informācija vai dokumentācija, Horvātijas kompetentās tiesas vienmēr cenšas pēc iespējas ātrāk un nekavējoties sniegt nepieciešamo informāciju vai dokumentāciju.

Lietuva

Ja no Lietuvas tiesām, kas ir kompetentās iestādes, tiek prasīti papildu dokumenti vai informācija, atbilde tiek sniegta pēc iespējas ātrāk bez liekas kavēšanās. Jāatzīmē, ka dažreiz dokumentu tulkošana vai citas nepieciešamās darbības var aizņemt kādu laiku.

Ar Pamatlēmumiem 2008/909 un 2008/947 saistīto lietu uzskaite

Praksē novērojams, ka lietas tiek reģistrētas gan TM, gan arī tiesās, bet ierosinājums būtu izveidot vienotu e-platformu, kurā tiktu veikta lietu uzskaite, kurā varētu izsekot informācijai par katru lietu, sākot no lūguma iesniegšanas brīža līdz lēmuma pieņemšanai. Turklāt, apkopojot vienkopus tai skaitā, bet ne tikai tiesas lēmumus, tiktu sniegta iespēja apkopot judikatūru, veikt judikatūras analīzi, kā arī apkopot statistikas datus.

Tulkojumu sagatavošanas process

Praksē novērojams, ka arī citām ES dalībvalstīm var rasties problēmas saistībā ar tulkojumu sagatavošanu latviešu valodā. Kā piemēru var minēt konkrētu gadījumu, kurā Beļģijas kompetentās iestādes nevarēja atrast tulku, kurš nodrošinātu īpašas formas apliecinājuma tulkojumu latviešu valodā. Pēc lūguma saņemšanas, apsolot arī segt visas ar dokumentu tulkošanu saistītas izmaksas, Latvijas puse nodrošināja tulkojumu. Rezultātā:

1) veicot tulkojuma nodrošināšanas jautājuma sakārtošanu, tika kavēts laiks, jo saņemot ātrāk lūguma dokumentu tulkojumus, Latvijas tiesa paspētu atzīt un izpildīt Beļģijas nosūtīto spriedumu. Bet, šajā lietā tulkojums tika saņemts nedēļu pēc notiesātās personas atbrīvošanas no apcietinājumā sakarā ar sprieduma izpildi citā kriminālprocesā;
2) Beļģija sedza izdevumus Latvijas pusei sakarā ar savu lūgumu nodrošināt tulkojumu latviešu valodā tikai pēc vairākkārtējiem atgādinājumiem.

Tulkojumu kvalitāte

Latvija

Praksē novērojams, ka ļoti bieži dokumentu tulkojuma kvalitāte ir zema, kā rezultātā tiek kavēts lietas izskatīšanas process.

Gadījumā, ja tiesa konstatē, ka dokumentu tulkojums ir zemas kvalitātes, ieteicams:

1) norādīt tulkojuma iesniedzējam, ka iesniegtais dokumentu tulkojums ir sagatavots zemā kvalitātē;
2) pieprasīt veikt atkārtotu tulkojuma pārskatīšanu/uzlabošanu vai lūgt tulkojuma iesniedzējam sniegt papildu informāciju, lai netiktu kavēts lietas izskatīšanas process.

Kā arī, tā kā Pamatlēmumu 2008/909 un 2008/947 pielikumos esošās veidlapas (t.i. īpašas formas apliecinošais dokuments) ir iztulkotas visās ES dalībvalstu valodās, tad tulkiem būtu ieteicams izmantot pieejamos oficiāli apstiprinātos tulkojumus (Pamatlēmuma 2008/909 un tā pielikumu tulkojumi pieejami šeit: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A32008F0909, Pamatlēmuma 2008/947 un tā pielikumu tulkojumi pieejami šeit: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex:32008F0947).

Horvātija

Dažreiz Horvātijas kompetentajām tiesām rodas problēmas saistībā ar neatbilstošiem tulkojumiem, jo tās nesaņem oficiālu un verificētu pastāvīga tiesas tulka tulkojumu. Savukārt Horvātijas kompetentās tiesas izmanto pastāvīgo tiesas tulku pakalpojumus visu to dokumentu tulkošanai, kurus pieprasa citu dalībvalstu kompetentās iestādes savā dzimtajā valodā vai angļu valodā.

Lietuva

Lietuvas tiesas arī saņem tulkojumus, kuriem dažkārt trūkst kvalitātes. Tajā pašā laikā Lietuvas tiesas izmanto pieejamās tulkošanas iespējas tiesā (*in office*) vai tulkošanas pakalpojumus nodot ārpakalpojuma sniedzējam.

Apliecinošā dokumenta aizpildīšana

TM pēc lietas materiālu pārbaudes, aizpilda/sagatavo īpašas formas apliecinošo dokumentu. Ir gadījumi, kad Latvijas tiesa nosūta TM jau aizpildītu formu, bet tiesām tas nav jādara. Tiesa iesniedz ierosinājumu par soda izpildi citā ES dalībvalstī, bet īpašas formas apliecinošo dokumentu aizpilda TM.

8. APKOPOJUMA PIELIKUMI

8.1. Shematisks darbību, kas jāveic sprieduma un izpildes valstij saskaņā ar Pamatlēmumu 2008/909 un KPL, attēlojums

Gadījumā, ja Latvija ir sprieduma valsts, un nepieciešama Latvijā piespriesta brīvības atņemšanas soda izpildīšana citā ES dalībvalstī

Gadījumā, ja Latvija ir izpildes valsts, kurai ir pārsūtīts citas ES dalībvalsts spriedums, lai to atzītu un izpildītu Latvijā

1. TM, saņēmusi citas ES dalībvalsts nolēmumu par brīvības atņemšanas sodu un īpašas formas apliecinājumu, 10 dienu laikā, bet, ja materiālu apjoms ir sevišķi liels, 30 dienu laikā izskata tos

KPL 754. un 778. pants

Pamatlēmuma 2008/909 12. pantā ir noteikts, ka 90 dienās ir jāizlemj jautājums par piekrišanu pārņemt personu turpmākā brīvības atņemšanas soda izpildīšanai.

2. Pēc lūguma pārbaudes TM materiālus nosūta rajona (pilsētas) tiesai lēmuma par ārvalsts sprieduma atzīšanu un soda izpildīšanu Latvijā pieņemšanai, par to informējot Eiropas Savienības dalībvalsti

KPL 754. panta ceturtā daļa un 778. pants

3. Rajona (pilsētas) tiesas tiesnesis 30 dienu laikā rakstveida procesā izskata ārvalsts lūgumu par šajā ārvalstī piespriestā soda izpildīšanu

KPL 759. panta pirmā daļa

4. Rajona (pilsētas) tiesas tiesnesis izvērtējis izpildīšanas nosacījumus un atteikuma iemeslus, 30 dienu laikā pieņem vienu no šādiem lēmumiem:

- Lēmums par piekrišanu atzīt spriedumu un izpildīt ārvalstī piespriesto sodu
- Lēmums par atteikšanos atzīt spriedumu un izpildīt ārvalstī piespriesto sodu

KPL 759., 774., 775., 776. un 779. panta pirmā un otrā daļa

KPL 759., 774., 775., 776. un 779. panta pirmā un otrā daļa

5. Par pieņemto lēmumu tiesnesis paziņo citā ES dalībvalstī notiesātajai personai un ar TM starpniecību — citai ES dalībvalstij un tajā notiesātajai personai, ja tā atrodas šajā dalībvalstī

KPL 759. panta trešā daļa, KPL 760. panta ceturtā daļa un KPL 779. panta trešā daļa

6. Pēc 4. solī minētā lēmuma pieņemšanas tiesnesis Latvijā izpildāmo sodu nosaka rakstveida procesā, ja pret to neiebilst citā ES dalībvalstī notiesātā persona un prokurors, pieņemot lēmumu par citā ES dalībvalstī noteiktā soda izciešanas turpināšanu un izciešamās soda daļas noteikšanu Latvijā

KPL 760. panta pirmā daļa un 779. panta pirmā daļa

7. Iepriekšējā 6. solī minēto lēmumu nodod izpildei

Pamatlēmuma 2008/909 15. pantā ir noteikts, ka 30 dienās ir jānotiek fiziskas personas pārnemšanai.

KPL 634. panta ceturtā daļa

8. Par 6. solī minēto lēmumu tiek paziņots – notiesātajai personai, TM, citas ES dalībvalsts kompetentajai iestādei

9. Pēc Latvijas tiesas paziņojuma saņemšanas TM informē attiecīgo ES dalībvalsti par soda izpildīšanas pabeigšanu

KPL 763. panta otrās daļas 5. punkts

8.2. Shematisks darbību, kas jāveic sprieduma un izpildes valstij saskaņā ar Pamatlēmumu 2008/947 un KPL, attēlojums

Gadījumā, ja Latvija ir sprieduma valsts, un nepieciešama Latvijā pieņemtā nolēmuma par alternatīvo sankciju nosūtīšana izpildīšanai citā ES dalībvalstī

Gadījumā, ja Latvija ir izpildes valsts, kurai ir pārsūtīts citas ES dalībvalsts spriedums, lai to atzītu un izpildītu Latvijā

8.3. Statistikas dati par saņemtajiem, nosūtītājiem un izpildītājiem lūgumiem par sodu izpildi saistībā ar Pamatlēmumiem, par 2018. un 2019. gadu, par Latviju, Lietuvu, Horvātiju

Pamatlēmums 2008/909						
2018. gads						
Partnervalsts	Partnervalstu nosūtītie lūgumi ES dalībvalstīm			ES dalībvalstu nosūtītie lūgumi Partnervalstīm		
	ES dalībvalsts, kurai lūgums nosūtīts	Daudzums	Izpilde	ES dalībvalsts, no kuras lūgums saņemts	Daudzums	Izpilde
Latvija	Vācija	1	-	Čehija	1	-
	Igaunija	6	-	Vācija	1	-
	Īrija	1	-	Dānija	2	-
	Lietuva	2	-	Igaunija	5	-
	Apvienotā Karaliste	6	-	Somija	3	-
				Itālija	1	-
				Lietuva	7	-
				Nīderlande	1	-
				Zviedrija	2	-
				Apvienotā Karaliste	8	-
	Kopā	16	-	Kopā	31	-
Lietuva	Latvija, Igaunija	4	-	Austrija, Beļģija, Dānija, Igaunija, Itālija, Apvienotā Karaliste, Latvija, Polija, Nīderlande, Francija, Somija, Zviedrija, Vācija	75	65
Horvātija	Vācija, Itālija, Zviedrija, Francija	3	2	Itālija, Austrija, Slovākija, Vācija, Slovēnija, Francija, Ungārija	24	15

Pamatlēmums 2008/909

2019. gads						
Partnervalsts	Partnervalstu nosūtītie lūgumi ES dalībvalstīm			ES dalībvalstu nosūtītie lūgumi Partnervalstīm		
	ES dalībvalsts, kurai lūgums nosūtīts	Daudzums	Izpilde	ES dalībvalsts, no kuras lūgums saņemts	Daudzums	Izpilde
Latvija	Vācija	2	1	Čehija	1	1
	Igaunija	3	3	Vācija	1	1
	Spānija	1	1	Lietuva	2	1
	Lietuva	2	2	Polija	1	1
	Nīderlande	3	2			
	Polija	2	2			
	Apvienotā Karaliste	6	2			
	Kopā	19	13	Kopā	5	4
Lietuva	Vācija, Latvija, Dānija	5	-	Austrija, Beļģija, Čehija, Dānija, Igaunija, Spānija, Itālija, Apvienotā Karaliste, Polija, Francija, Somija, Vācija	57	38
Horvātija	Itālija, Austrija, Vācija, Slovēnija, Rumānija	6	2	Dānija, Vācija, Portugāle, Austrija, Zviedrija, Itālija, Ungārija, Nīderlande, Slovēnija, Beļģija	36	32

Pamatlēmums 2008/947

2018. gads						
Partnervalsts	**Partnervalstu nosūtītie lūgumi ES dalībvalstīm**			**ES dalībvalstu nosūtītie lūgumi Partnervalstīm**		
	ES dalībvalsts, kurai lūgums nosūtīts	**Daudzums**	**Izpilde**	**ES dalībvalsts, no kuras lūgums saņemts**	**Daudzums**	**Izpilde**
Latvija	**Lietuva**	40 % (t.i. ~ 22)	-	**Lietuva**	7	-
	Igaunija	40 % (t.i. ~ 22)	-	**Polija**	1	-
	Nīderlande, Vācija, Apvienotā Karaliste	20 % (t.i. ~ 10)	-	**Zviedrija**	1	-
				Vācija	1	-
	Kopā	**54**	**-**	**Kopā**	**10**	**-**
Lietuva	**Polija, Igaunija, Vācija**	4	-	**Spānija, Latvija, Nīderlande, Zviedrija, Ungārija, Vācija**	23	19
Horvātija	**Vācija, Slovēnija**	2	-	**Austrija, Zviedrija**	2	2

Pamatlēmums 2008/947						
2019. gads						
Partnervalsts	**Partnervalstu nosūtītie lūgumi ES dalībvalstīm**			**ES dalībvalstu nosūtītie lūgumi Partnervalstīm**		
	ES dalībvalsts, kurai lūgums nosūtīts	**Daudzums**	**Izpilde**	**ES dalībvalsts, no kuras lūgums saņemts**	**Daudzums**	**Izpilde**
Latvija	**Lietuva**	40 % (t.i. ~ 14)	-	**Lietuva**	10	-
	Igaunija	40 % (t.i. ~ 14)	-	**Apvienotā Karaliste**	1	-
	Nīderlande, Vācija, Apvienotā Karaliste	20 % (t.i. ~ 6)	-			
	Kopā	**34**	**-**	**Kopā**	**11**	**-**
Lietuva	**Latvija, Igaunija, Vācija**	4	-	**Latvija, Zviedrija, Spānija**	8	6
Horvātija	**Vācija, Slovēnija, Nīderlande**	5	-	**Čehija, Slovēnija**	2	1

8.4. Informācija par biežāk izmantotajiem lūgumu par sodu izpildi neizpildīšanas iemesliem - Latvijā, Lietuvā un Horvātijā

Latvija

Latvijā saistībā ar Pamatlēmumu 2008/909 biežākie lūgumu par sodu izpildi neizpildes iemesli ir:

a. noziedzīgs nodarījums izpildes valstī nav noziedzīgs nodarījums;
b. soda izpildes termiņš ir pārāk īss;
c. līdz soda izciešanas beigām personu nebūs iespējams pārņemt/nodot;
d. saistībā ar cilvēktiesībām, citā ES dalībvalstī pirmstermiņa atbrīvošanas nosacījumi ir labvēlīgāki;
e. cita ES dalībvalsts pēc vairākkārtējiem atgādinājumiem nesniedz papildu informāciju, kas ir būtiska un nepieciešama lēmumu pieņemšanas procesam.

Lietuva

Lietuvā biežākie lūgumu par sodu izpildi neizpildes iemesli ir:

a. atlikušais ieslodzījuma vai alternatīvās sankcijas ilgums ir mazāks par 6 mēnešiem;
b. Lietuvā pārkāpumam nav noteikta kriminālatbildība (piemēram, naudas sods, kas Latvijā uzlikts par zādzību, un aktīvu vērtība nav pietiekami pierādījumi, lai Lietuvā iestātos kriminālatbildība);
c. dažādi priekšnoteikumi probācijai;
d. šaubas, vai spriedums ir galīgs (šaubas neizkliedē citas ES dalībvalsts iestādes);
e. lēmums tika pieņemts aizmuguriski, notiesātajai personai Lietuvā sliktāki soda izciešanas apstākļi;
f. trūkst papildu informācija (piemēram, par izraidīšanas procedūru);
g. nav sniegts sprieduma tulkojums;
h. procesuālie jautājumi, piemēram, noziedzīga nodarījuma veicējs netika informēts par procedūru, netika izvēlēta atbilstošas jurisdikcijas tiesa (dzīvesvieta nav deklarēta; dzīvesvieta nav deklarēta un Lietuvas Republikas Tieslietu ministrija to nav pārbaudījusi utt.), ieslodzījuma termiņš ir mazāks par 6 mēnešiem, spriedums tiek atzīts citā ES dalībvalstī, nepietiekama informācija no citas ES dalībvalsts (trūkst informācijas, pēc pieprasījuma tā netiek iesniegta), kļuvusi acīmredzama uzturēšanās citā ES dalībvalstī.

Horvātija

Kā biežākos spriedumu neatzīšanas iemeslus, piemērojot Pamatlēmumu 2008/909, Horvātijas kompetentā tiesa (Zagrebas apgabala tiesa) ir norādījusi šādus iemeslus:

a. noziedzīga darbība saskaņā ar iesniegto ārvalsts spriedumu, nav noziedzīgs nodarījums saskaņā ar nacionālajiem krimināltiesību aktiem, bet atbilstoši nacionālajiem tiesību aktiem tas ir noteikts kā pārkāpums (īpaši attiecībā uz narkotisko vielu glabāšanu);
b. notiesātā persona ir Horvātijas Republikas pilsonis, bet personai nav aktīvas uzturēšanās vietas tās teritorijā, un papildu prasība, kas noteikta Akta 91. panta 1. paragrāfa 2. apakšpunktā (Pamatlēmuma 2008/909 4. panta 1. punkta b) apakšpunkts) nav izpildīta, t.i. izraidīšanas vai izsūtīšanas pasākums uz Horvātijas

Republiku pēc personas atbrīvošanas no cietuma, sodāmajai personai nav noteikts ar spriedumu, administratīvu lēmumu vai citu pasākumu, kas izriet no sprieduma. Šajā situācijā kompetentās tiesas ir uzsvērušas problēmas saistībā ar iepriekšminētā Akta noteikuma piemērošanu, jo notiesātajai personai tiek piemērots izraidīšanas vai izsūtīšanas pasākums, bet tajā pašā laikā šīs personas faktiskā deportācija uz Horvātijas Republiku, pēc atbrīvošanās no ieslodzījuma vietas neizriet no iesniegtā sprieduma teksta (attiecībā uz šo problēmu ir saistošs 2019. gada 9. oktobra Horvātijas Republikas Augstākās tiesas spriedums Nr. Kž-eu-17/2019, kurā norādīts, ka: *"... neierobežots uzturēšanās aizliegums, būtiskā un terminoloģiskā nozīmē, kopumā nevar tikt pielīdzināts izraidīšanas vai izsūtīšanas pasākumam, līdz ar to vismaz pagaidām pirmās instances tiesas secinājums, ka visas prasības par ārvalsts sprieduma atzīšanu, kas noteiktas Akta 91. pantā, ir izpildītas, ir priekšlaicīgs secinājums. Līdz ar to apelācijas sūdzības iesniedzējs pamatoti norāda, ka šis juridiski atbilstošais fakts, kas ir saistīts ar Akta 91. panta 1. paragrāfa 2. apakšpunktā noteikto papildu prasību, nav konstatēts pareizā un neapstrīdamā veidā."*);

c. Ja sprieduma valsts nepieprasa Tieslietu ministrijas piekrišanu pārsūtīt spriedumu, piespriežot cietumsodu vai citu ar brīvības atņemšanu saistītu pasākumu, kam pievienots sertifikāts, vai notiesātā persona nosūtīšanai nedod piekrišanu, un tai pašai personai nav pastāvīgās dzīvesvietas Horvātijā, un personai netiek piemērots izraidīšanas vai izsūtīšanas pasākums.